

Pill. Xenuqui

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Kedd, 1935. szeptember 10.
199. szám.

Mayrovits Valér az első halálos áldozata az Aradon elszaporodott hazardjáték-kluboknak

(Részletes tudósításunk a 3. oldalon)

Revolverdörrenés

fórrasztotta az elmúlt éjszaka Aradon a croupier torkára játékra-csábító, monoton felhívását és a füstös hazardjáték-klubban a csontkezü Játékos beseperte az első tétet a braziliana-asztal zöld posztója mellől. A hazardjáték-örület első halottja, Mayrovits Valér mereven zuhant végig a parkettán s a szívébe küldött revolvergolyó nyomán vörösen szökcent ki a drága emberi vér...

Megdöbbenve állunk a feldúlt, elegáns játékszem véres csataterének megrázó szimbóluma előtt. A tragédia, ami hétfőről keddre virradó éjszaka bekövetkezett, fel kell hogy rázza e város szunyado lelkiismeretét. Az első áldozat merev kezéből már mindörökre kihullt a zseton és a fegyver, de hány tétova kezét kell látnunk továbbra is napról-napra és éjszakáról-éjszakára ott remegni a rulett fekete-vörös számkockái, a chemin de fer fehér-vonalas zöld-posztója fölött...? A hazardjáték örülete járja hetek óta pokoli haláltáncát a különféle címeken megalakult kártyabariangek játékszemében, ezres bankjegyek kavarnak, repülnek a játékasztalok felett, hogy aztán mindörökre elnyelje őket a bank, a pinka. A nappalaink idegölő hajszában telnek el a mindennapi kenyér után és ime, mégis: a véres verejtékkel felhajszott pénz éjjel csattogó zsetonná válik, hogy aztán előbb-utóbb eltűnjék a lelkiismeretlen, modern rablólovagok, a hazardjátékklubok idegen vállalkozóinak feneketlen pinkaszekrényeiben. Csodálatosképpen mindig jut pénz a játékasztalokra és csak az Isten, aki mindent tud, a megmondhatója, hogy honnan hiányzik, ki siratja a könnyelmű szerencse-hajhászásban eltékozolt összegüket: hány feleség, gyermek, üzlettárs, főnök, vállalat, rokon...?

Mayrovits Valér revolverének dörrenése riadót jelez számunkra és mindazok számára rajtunk kívül, akik a munka becsületét, a munka értékeit és a munka jogát kívánjuk mindenekfelett megvédeni a pinka kalandoraitól. A legelső revolverdörrenés, a legelső vészjel: vigyázzunk, hogy ne kövesse a második, a harmadik, a sokadik...! A belügyminisztérium volt ezuttal a legelső között, amidőn az új kártyarezsim által keletkezett helyzet veszélyeit felismerve, kategorikusan megtiltotta a köztisztviselők számára, hogy hazardjáték-kártyaklubba lábukat betegyék, még ha mégolyan díszes is egyébként az a bizonyos „milieu”. A minisztérium példát alkotott, a pénzpiac, a nagyipar felelős intézményeinek vezetői nem is késték követni a jótékony tilalmat. Mindez azonban nem elég. Magunknak kell felállítanunk a látható és láthatatlan nagy erkölcs: tilalom-falat, amely a dolgozó, a munkáspárt,

Ujabb engedményeket ajánl a négus Olaszországnak

Megnyílt a Népszövetség közgyűlésének új ülészsaka — Az angol kormány teljesen azonosítja magát Eden merev genfi álláspontjával

Feltűnő barátkozás indult meg Németország, Olaszország és Jugoszlávia között

Geniből jelentik: Ma délelőtt alakult meg a Népszövetség közgyűlésének 16-ik ülészsaka. A napirenden a következő pontok szerepelnek: A mandátumvizsgáló-bizottság megalakítása és a vizsgálatról szóló jelentés. A közgyűlés elnökének megválasztása. A közgyűlés hat bizottságának megalakítása és a napirend megállapítása. A Népszövetség közgyűlésén 55 állam képviselteti magát. A tagállamok közül öt

maradt távol: Németország, amely bár bejelentette kilépését, de ezidőszereint még tagja a Népszövetségnek, továbbá San-Domingo, Nicaragua Paraguay és San-Salvador. Hetekkel ezelőtt úgy tudták, hogy a közgyűlés elnökévé De Valerát, az ir szabad köztársaság elnökét fogják megválasztani, de nem vállalta el a jelöltséget és így Benes csehszlovák külügyminiszter lesz az idei közgyűlés elnöke.

Anglia továbbra sem enged

Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter, aki tegnap tudvalevőleg szintén megérkezett Genf-be, délelőtt hosszasan tanácskozott Eden lord angol népszövetségi miniszterrel, akivel közölte, hogy az angol kormány teljes mértékben helyesli ez ő, vagyis Eden álláspontját. Mint ismeretes, ugyanis Eden lord a népszövetségi tanács ülésén arra az álláspontra helyezkedett, hogy Olaszország nem támadhatja meg és nem foglalhatja el Abessziniát és ha ezt mégis megtenné, úgy a Népszövetségnek kötelessége lesz ellene fellépni. Az angol kormány Edennek ezt az álláspontját teljesen magáévá tette.

Mussolini offenzívára készül, a négus alkudozik

ADDIS-ABEBÁBÓL jelentik: Az abesszin kormány hivatalosan jelenti, hogy az északi tartományok határán, Abesszinia és Eritrea között erős olasz csapatok összpontosítását észlelték. A csapatok olyan mozdulatokat tettek, amelyekből nyilvánvaló, hogy az olasz hadsereg rövidesen offenzívába kezd.

Az abesszin államtanács egész éjszaka ülésezett. Az államtanács végén újabb utasítások mentek szét a külföldi tanácsadók és a genfi küldöttek számára. A négus hajlandó a béke fenntartása érdekében bizonyos engedményeket tenni a tekintetben, hogy elfogadja újabb külföldi tanácsadóknak az abesszin kormányhoz való küldését. A Népszövetség által előterjesztendő jelöltek tekintetében azonban a négus fenntartja magának a jogot, hogy a jelölteket elfogadja.

vagy visszautasítja. Minden olyan ajánlatot, amely sérthetné Abesszinia szuverenitását, elutasítanak. Mindezekon felül a négus Olaszországnak is hajlandó bizonyos engedményeket tenni. Kijelentette a négus, hogy Oga-den határvidékén belemegy a határok rendezésébe, ezenkívül megengedi Olaszországnak, hogy vasúti vonalat építhessen Eritreától Gondarig. Politikai körökben hangsúlyozzák, hogy Abesszinia ezeket a javaslatokat csak azért terjeszti elő, hogy újból kifejezésre juttassa a császár békés szándékát.

A Daily Telegraph értesülése szerint az esetben, ha az olaszok elfogadják Laval legújabb kompromisszumos javaslatát, Anglia és Franciaország nagyobb gyarmati kölcsönt nyújt Olaszországnak. Ellenállás-

az alkotó produktivitásban kiteljesedő polgári társadalmat meg kell védje és el kell, hogy válassza a szerencsevadászok, a pinkakalandorok és kártyabarlánglovagok alvilágától! Mélységes emberi részvétellel állunk a legelső véres áldozat letakart teteme előtt: mért hiszen tragédiája emberi, esendő, példa-

Am nekünk, akik a jövőnek építünk, az okokat kell haladéktalanul, mielőbb megszüntetnünk, amelyek ilyen tragédiák forrásai, hogy a dolgozó emberek becsületes összefogásával seperhessük ki életünkben a mesterségesen kifejlesztett hazardjáték-örület véres játékrendezőit és véres játékasztalait! (J.)

sal kell számolni azonban Abesszinia részéről is, amely aligha nyugszik bele, hogy területét nemzetközi rendőrcsapatok szállják meg. A kompromisszumos javaslatnak így igen csekély kilátásai vannak és ezért a genfi olasz küldöttség körében mégis számolnak azzal, hogy Olaszország végeredményében mégis el kell, hogy hagyja a Népszövetséget.

Az eredeti tervtől eltérően, Laval miniszterelnök ma este mégis visszautazik Genfba, ahol, hír szerint, hosszabb tárgyalási kíván folytatni Hoare angol külügyminiszterrel.

vaslatot tettek arra, hogy Németország és Olaszország tízéves megneemtámadási szerződést kössön.

Belgrádi jelentés szerint Heeren német követ hétfőn délben átadta Stojadinovics miniszterelnöknek a német kormány megbízásából az ugynevezett „prizreni kéziratot“. Dusan fejedelemnek a XIV. századból való törvénykönyvét, amelyet a világháború idején a német csapatok egy égő vonatból mentettek meg. A német követ arra kérte a miniszterelnököt, hogy ebben az aktusban lássa jelét annak a barátságnak, amelyet a német nép a jugoszláv nép iránt érez.

Kánya magyar külügyminiszter a népszövetségi közgyűlés tartama alatt alkalmat talált arra, hogy eszmecserét folytasson Eden angol népszövetségi miniszterrel, majd pedig Aloisi báró olasz főmegbízottal és Herriot francia miniszterrel tanácskozott. Később Charton de Viert gróffal, Belgium állandó népszövetségi kiküldöttjével tárgyalt, majd pedig Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszterrel értekezett. Délután a magyar külügyminiszter Beck lengyel külügyminiszterrel folytatott bizalmas megbeszélést.

Abesszinia felkészült a védelemre

A Reuter jelentése szerint az abesszin csapatok mozgósítása már vége felé jár és a négytestőrségének parancsnoka már Harrarba utazott, ahol átveszi egy 10 ezer főnyi hadtest vezetését. Az európai és amerikai hadianyaggyárak megkezdtek az abesszin rendelések szállítását. Egy svájci nagy hadfelszerelési cég 100 ezer font sterling értékben tüzérségi anyagot szállít. Az Egyesült-Államokban „Hotchkins“ fegyvereket vásároltak és 40 ezer dollár értékben gázárcsapatok rendeltek. Kairói jelentés szerint Tevlik egyiptomi miniszterelnök a hírlapíróknak kijelentette, hogy az egyiptomi kormány most azon gondolkozik, miként zárhatja el a Szezi csatornát az olasz csapatok szállítások elől. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy az olasz-etiop konfliktus kiéleződése esetén, az egyiptomi kormány minden formájában mellőzésével lezárja a Szezi csatornát.

Abesszin katonai körökben azt hiszik, hogy az első olasz támadás Adua felől várható. 1895-ben Menelik császár itt verte meg az olaszokat, ma azonban nem gyalogsági, hanem repülő-támadásokról van szó. Valószínűnek tartják, hogy az olaszok Adua felől páncélozott gépkocsikkal és tankokkal nyomulnak előre, addig, amíg ellenállásra találnak. Nem valószínű, hogy az abesszinek Aduánál frontot tartanak, hanem visszavonulnak és guerillaharcot vesznek fel az olaszokkal szemben.

Adua környékén mintegy 30 ezer abesszin harcos áll készenlétben.

Az angol sajtó nagy figyelemmel kíséri azt a kivételesen előzékeny és meleg fogadtatást, amelyben

Hitler birodalmi vezér Olaszország új követét részesítette. Az új követ beszéde angol felfogás szerint tulment a szokásos diplomáciai udvariasságokon.

Az angolok ebből Mussolini közeledési kísérletét látják Németországhoz, mert állítólag nagyon elkedvetlenítette Laval francia miniszterelnök váratlan genfi magatartása.

A Reuter-iroda berlini levelezője szerint berlini diplomáciai körökben a német-olasz viszony gyors változására számítanak. Mussolini erősen lekötötte az abesszin viszály, de ke-

reskedelmi okok is a közeledést teszik valószínűvé és szükségessé. Nemrégiben Sziléziából nagyobb szénszállítmány indult Olaszországba és a Hamburg—Amerika, valamint a Norddeutscher Lloyd hajókat adtak el Olaszországnak csapatok szállítások céljaira. Állítólag ha-

„Kompromittáló“ fényképekkel zsarolás folyik Aradon

Fényképeszetti trükkökkel preparált »dokumentumok« dulják fel az aradi családok békéjét — ha a kiszemelt áldozat nem akar fizetni

Leleplezéseket ígér a rendőrség munkája

Feltűnést keltő és nem mindennapi ügyben folytatnak nyomozást az aradi büntetői hatóságok. A vizsgálat névtelen feljelentés alapján indult meg. Ebben a feljelentésben olyan zsarolási ügyre, illetve ügyek egész sorozatára hívták fel a hatóságok figyelmét, amelyhez hasonlókat eddig csak a fővárosok bűnkronikái tudtak felmutatni.

A feljelentés szerint családok békés nyugalmát bontották meg, házasságokat robbantottak —

— fényképek, amelyek „csalhatóan“ bizonyítékul szolgáltak annak, hogy valamilyen a házasságok közül megszegték a hitvesi esküt.

Ezeknek a fényképeknek történetét a következőkben adja elő a névtelen feljelentés:

Egy aradi férfi — aki egyébként a fényképezőgépek is ügyes kezelője — rájött arra, hogy különböző kompromittáló fényképek „bemutatásával“, illetve a „bemutatással“ való fenyegetéssel jó pénzt lehet keresni. Olyan fényképeket készített tehát, amelyek egy urilasszony vagy urileányra nézve kompromittálóak lehetnek. Ezeknek a fényképeknek azonban volt egy különlegességük.

Ügyes kopirozás után készültek el. A fényképeken szereplő alak — egészen a fejéig — nem a megszarolásra kiszemelt áldozat volt. Erre az idegen testre — szinte páratlan ügyességgel — a zsaroló rákopirozta az áldozat fejének fényképét.

ugy hogy még maga az áldozat vagy pedig annak közeli ismerősei sem ismerték volna fel, hogy a képen tulajdonképpen — két felvétel van. Az egyik a test — lábtól a nyakig — a másik pedig a fej.

Előfordult természetesen az is, hogy az ügyesen preparált képeken kétféle is szerepeltek, akiket a fényképező indiszkrét gépével állítólag bizalmas kettesben lepott meg. Ezeket a preparált fényképeket a zsaroló — a feljelentés szerint — elvitte az áldozathoz, akit azal fenyegetett meg, hogy

ha nem áldoz bizonyos összeget, akkor a képet bemutatja a férjnek, illetve — ha a képen férfi szerepelt — a feleségnek.

A névtelen feljelentésben a következő aláírás szerepel: „Egy megszarolt áldozat barátjánője“. A jóindulatú barátinő, aki ezekre az üzemekre felhívta a hatóságok figyelmét, szigorú vizsgálatot kér és megemlíti, hogy

a technikai trükkel elkészített fényképek sok aradi család életét tették tönkre.

A hatóságok megindították a nyomozást.

Női- és férfi-szövet

különlegességek 5146

Friedman és Schwartz-cégnél
Mercur könyvesköre készpénzárak

Még e héten átszervezik a kormányt?

Tíz esztendőre el akarják adni a francia hitelezőknek az állami petroliumtermelési részesedést — Az uralkodó is résztvevő a targul-jiui ünnepségeken

Targul Jiu-ól jelentik: Impozáns ünnepségek keretében leplezték le Todoroiu Ecaterina szobrát, aki tudvalegőleg nő léte a világháborúban, mint hadnagy harcolt és hősi halált halt. Az emlékszobrot a targul-jiui városháza előtti téren állították fel egy bizottság kezdeményezésére, amelynek elnöke Tarescu miniszterelnök neje. Az ünnepségek a király, Tarescu miniszterelnök, Titulescu külügyminiszter, a kormány többi tagjai és óriási közönség jelenlétében zajlottak le.

A király megérkezése után istentisztelet volt, amelyen Bartolomeu püspök és Dumitrescu-Bumbesti asszony a szoborbizottság nevében beszédet mondtak. Anghelescu Pavel honvédelmi miniszter felszólalása után a király mondott magasszárnyalású beszédet. A szoborleplezési ünnepségek déli egy órakerék véget, majd a király Tarescu miniszterelnökkel annak poianai birtokára látogatott, ahol zártkörű ebédet vett részt.

Az országgraszoló cserkészünnepély aradi résztvevői hétfőn éjjel tizenegy órakerék érkeztek haza. A husztagu cserkészküldöttséget, amelyben az aradi katolikus gimnázium is öt taggal vett részt. Berghian parancsnok vezette. A résztvevőket érdekes élménnyel gazdagította a targul-jiui nagyszabású cserkészünnepély, amely fényes külsőségek között folyt le.

Az Adeverul érdekes cikket közöl, amelyet a Rador távirati iroda fenntartással tovább-

bit, a kormány átalakítására vonatkozólag. A lap szerint

a kormányelnök Targul-jiuban közölte miniszterével, hogy a kormány átalakítására még e héten sor kerül.

A bejelentés ellenére is — írja a lap — mind-ezideig az átalakításra vonatkozólag semmiféle végleges határozat nincs. Csupa kombináció került eddig csupán forgalomba. Ha Cosinescu dr. megmarad a kereskedelmi tárca élén, a munka- és közegészségügyi miniszteriumokat összeolvasztják és az egyesített tárcák vezetését Nistor jelenlegi munkügyi miniszterre bizzák. Szerdán minisztertanács lesz.

A Párisban tárgyaló román delegációtól érkezett jelentés szerint a román külső adóságok együttes rendezésére felmerült javaslatok között — írja az Adeverul — szerepel az állami petrolium-redevenca eladásának kérdése is. A javaslatot elvben elfogadták és az eladás egyik fizetési eszközként szerepel majd a külföldi adóságok törlesztésénél.

A redevenca-bevételek összesen évente 70 millió francia frankot tesznek ki és a tárgyalások szerint az eladás tíz évre történik. Az Adeverul azt írja, hogy hivatalos körökben hangsúlyozzák, hogy a fizetési beosztások révén a redevenca eladása nem nehezíti majd meg az állami bevételek mérlegének alakulását.

„Rien ne va plus...!“

Szivenlőtte magát Mayrovits I. Valér az egyik aradi hazardjáték-klubban

Tragédia a zsúfolt játékteremben — Mi történt hétfőn éjjelkor az aradi „Cercul Proprietarilor Urbani“ braziliana-asztala mellett? — A vizsgálat részletei

Huszonháromezer leies veszteség után hazarohant revolveréért a szerencsétlen áldozat

A hétfőről keddre virradó aradi éjszaka revolver dörent, a város központjában, egy fényesen kivilágított, elegánsan berendezett teremben, a zsetonok zörgését, a tétek bemondásának zaját tompa dőrej zavarta meg, egy ember vértől borítottan a padlóra vágódott — és pillanatok alatt az uccán, a kávéházakban elterjedi a hír: **Mayrovits I. Valér**, ismert aradi vállalkozó, a Cercul Proprietarilor Urbani (Háztulajdo-

nosok Köre“) helyiségében szivenlőtte magát és meghalt.

A hazardírozás, amely eddig csak ideget, verejtékesen megkeresett és a zöld asztalra könnyen odadobott pénzt ragadott magával — ezen az éjszakán életet is követelt.

Mi történt, hogyan történt és főképpen: miért történt? — ezt tárgyalták ma éjszaka Aradon és erre igyekeztünk az alábbiakban — megadni a választ:

Ahogy egykor egy karrier indult . . .

Mayrovits I. Valér ismert alakja volt Aradnak. Üzleteit valami titokzatosság vette körül és ezért ezekről az üzletekről legendák születtek. Ugy tudták róla, hogy gummi- és buccokkal kereskedik és ebből szerezte tekintélyesnek nevezhető vagyonát. Hét évvel ezelőtt még szegény ember volt. Ekkor egy életrevaló ötlettel megalapította karrierjét. Az ötlet a következő volt: engedje meg az állam, hogy ő vámmentesen hozzon be az országba használt autógummit, amelyeket gummi- és buccokkal dolgoznak fel és a falvakon árúsitják. A vámkedvezmény ellenében ajánlatot tett arra, hogy a tiszta haszon egy bizonyos százalékát két nagy bucuresti-i jótékony egyesületnek adományozza. Az ötletet az egyik aradi jótékony egyesület elölkező vezetőjének adta elő, aki azt elfogadhatónak találta és az ő közbenjárására a minisztérium ki is adta a vámmentes behozatalhoz szükséges koncessziót, amelyet azonban az említett két egyesület nevére állítottak ki. Mayrovits I. Valér kapta meg az egyesületektől az engedélyek kihasználási jogát. Az üzlet jól vált be és Mayrovits rövidesen házat vett Aradon a jelenlegi Duca-uccában, villát vásárolt Olaszországban és előrehaladott tüdőbetegségét Davosban kezelte...

Beavatottak szerint körülbelül egy esztendeje Mayrovits üzlete hanyatlani kezdett és jövedelmei csökkentek.

Szenvedélyek rabságában

Mayrovits ideges és érzékeny ember hírében állott.

Tetteit pillanatnyi hangulatok kormányozták. Talán ennek tudható be, hogy a játékszenvedély hatalmába kerítette.

Annakidején, amikor Aradon az elmúlt esztendőben a Dacia-szálloda épületében klub nyílt meg, a játékosok között őt is ott lehetett látni. Állandó vendége volt a klubnak, ahol néha nyert, de gyakrabban veszített. Ezt — az azóta bezárt — klubot úgy hagyta el, hogy hatvanezer leies veszteségről bont adott. Közben a klub működését betiltották, tulajdonosai elköltöztek Aradról és a hatvanezer leies veszteség behajtására már nem került sor.

Amikor nemrégiben Aradon a Sfatul Negustoresc és a „Cercul Proprietarilor Urbani“ hazardjáték-klubja megnyílt, Mayrovits ezeknek a kluboknak is állandó vendége lett. Változó szerencsével játszott. Egy este, amikor nem volt pénze,

a Palace-kávéház fölötti klubban valakitől ezer leit kért kölcsön és ezzel a pénzzel rövid idő alatt negyvenezer leit nyert. Ezt a nyereséget azonban természetesen csakhamar „leadta“.

SZEGFŰ KLÁRA

francia nyelvoktatását megkezdte. Jelentkezés Str. Moise Nicoara 12.

Szombaton éjszaka harmincezer leit nyert, ugyanebben a klubban. A pénzzel a Sfatul Negustoresc-klubba ment, ahol „chemin de fer“-t játszott és hajnalban nagyobb nyereséggel ment haza.

Vasárnap éjszaka újból megjelent a Sfatul Negustoresc-klubban. Hanyag mozdulattal kabátját az egyik székre dobta és megállt a chemin-asztal mellett. Kimerültnek látszott, arca sápadt volt és felső ajka néha megvonaglott. Egy darabig a játékot figyelte, majd pedig az asztalnál ülő ismerősétől ezer leit kért kölcsön.

Az előző éjszakai nyereségből tehát egy leie sem maradt. Ezt vasárnap este ugyan csak a Palace-kávéház fölötti klubban elvesztette.

Mayrovits I. Valér hazarohan a halálos fegyveréért

A klubteremben néhány utána néztek, majd pedig felhangzott a „banco“-kiáltás: a játék folyt tovább.

Mayrovits a közelben levő, Duca-uccai lakására rohant. Felesége és tizenhárom éves, Iván nevű kisfia rémülten nézték a felült arcu embert „aki jóformán nem is köszönt, csak a hálószobába rohant, feltörte a szekrény ajtaját és a szekrényből kivette revolverét.“

Felesége természetesen utána szaladt, kétségbeesetten kérdezte, hogy mit akar, vissza akarta tartani, de Mayrovits — mint az ámokfutó — kiszakította magát felesége karjából és már szaladt is le a lépcsőn.

— Siessenek az ur után! . . . — kiáltotta Mayrovitsné a szakácsnőnek és a szobalánynak. Ezek Mayrovits után rohantak, a férfi azonban ekkor már elhagyta a Duca-ucca sarkát.

Izgatottan ért fel a klubhelyiségbe. Itt jóformán észre sem vették, a játékban elmélyedt emberek elfelejtették a néhány perccel ezelőtti lejátszódott jelenetet. Mayrovits a braziliana-asztaltól jobboldalra lévő ablak mellé állott, először az uccára nézett, majd pedig a klub mellett álló tükörjéhez, Schwartz Dezsőhöz fordult:

— Adjatok kölcsön ötezer leit . . .
— Nem lehet . . .
— Akkor én még ma öngyilkos leszek. . .!

A mondatot még be sem fejezte,

a zsebében levő kezét előrántotta és melléhez emelte. Ebben a pillanatban dörrenés hangzott, majd pedig tompa koppanás: Mayrovits I. Valér vértől borítottan zuhant el a padlón.

Vér a kártyateremben

Azt, ami ezután következett, szavakkal alig lehet jellemezni. A termen női sikoly hasított végig, székek torlódása hallatszott, zsetonok hulltak a földre, emberek menekültek a szobából, mások az ablakokhoz tödültek, hogy az ott fekvő embert lássák:

— Mi történt?! Öngyilkosság! Valaki föblelte magát! . . . Nem, a mellébe hatolt a golyó! De kicsoda volt? Nem ismerem! Mayrovits Valér! . . . Itt játszott az előbb . . . Nem emlékszik rá? . . . Az, aki huszonháromezer leit veszített, majd pedig elrohant innen . . .

Hangzavar volt a teremben. Fejtelenség.

Vasárnap éjszaka a nagy veszteség után a Sfatul Negustoresc-ben ezer leiel ült le játszani. Ekkor már ugynevezett „nagy játék“ folyt. Ezeröttszáz lei volt a legutolsó bank. És amikor Mayrovits I. Valérra került a sor, a híres vivőr, aki rendszerint csak nagy tétekben játszott — száz leies bankot tett meg. Mindenki ránézett, először nem akartak hinni a fülüknek, majd pedig folyt tovább a játék. Még egy fél óra sem telt el és Mayrovits I. Valér a ruhátréből kabátját, kalapját kérte és elhagyta a helyiséget.

A kölcsönkért ezer lei is elveszett.

Hétfőn este újból megjelent a Cercul Proprietarilor Urbani-klubban. Valakitől kölcsön kért pénzt és ezzel kezdte meg a játékot a „terente-sept“-en. Szerencséje volt. Tétjei egymás után kijöttek és amikor a trente-sept-játékot ott hagyta,

Mayrovits Valérnak huszonháromezer leie volt. Ezzel a pénzzel lépett a braziliana-asztalhoz, hogy folytassa a játékot.

Ennél az asztalnál azonban mintha a szerencse elhagyta volna. Néhány bankot sikerült „megütnie“, aztán a pénz menekülés-szerűen repült a kezéből: fél tizenkettőkor a huszonháromezer leit is a veszteségszámlára írhatta Mayrovits I. Valér.

Ekkor Mayrovits azzal a kéréssel fordult a bankhoz, hogy adjanak neki pénzt kölcsön.

— Ezt nem tehetjük meg — hangzott a válasz — mert a brazilianában tudvalevőleg a bank is játszik; saját pénzünk ellen viszont nem játszhatunk.

Néhány pillanatig tartó szóváltás következett, majd pedig Mayrovits eltávozott.

— Orvost! Hozzanak valahonnan orvost, mert elvérzik ez az ember . . .

— Már jön is, már itt van . . .

És valóban: az ajtóban feltűnt dr. Haber József orvos, aki a szomszédos bridsz-szalomban játszott. Megvizsgálja a földön fekvő embert. A pulzusát meg ver. Tehát még él. Melléből azonban patakzik a vér, száján és orrán is vér buggyan ki és előnti az arca!

Néhány pillanat, a pulzus kihagy és — az orvos a halált konstatálja.

Azután megindult a hivatalos apparátus. Dr. Bejan Romulus rendőrkvesztőr, Gitta Agoston főügyésznek telefonál.

a klubhoz rendőrtisztek és rendőrök érkeznek. Elállják az ajtót. A helyiséget senki sem hagyhatja el.

Megindul a vizsgálat, az első tanuvallomások

Az uccán csoportosulás. Néhányan felszaladnak a lépcsőn. A klubba azonban filos a bemenet. Itt a lépcsőn tudja meg a két cselédnő, hogy gazdájuk, aki néhány perccel ezelőtt revolverrel elrohant hazulról, fönt, a klubban, nyereségei és veszteségei színhelyén — agyonlőtte magát. Ré- mülten szaladnak haza, kétségbeesetten és tanács- talanul: hogyan mondják meg otthon a tragédiát?

A klubban természetesen megállt a játék. A játéktér üres. A zöld asztalokra fekete terítők kerülnek. Ezek a terítők a por ellen védik az asztalokat. Most úgy hatnak, mintha katafalkok épül- nének a játéktérben . . .

A szobában vita folyik. Mindenki tud valamit az öngyilkosról. A cognac-nak nagy keletje van. Különösen a hölgyek között fogy a sziverősítő.

Rendőrk jelent, hogy megérkezett Gitta Agoston főügyész. Bevezetik a terembe, megtekintik a holttestet, majd pedig — Bejan rendőrkvesztőr és Slavu rendőrkomiszár jelenlétében — megkezdik a kihallgatásokat.

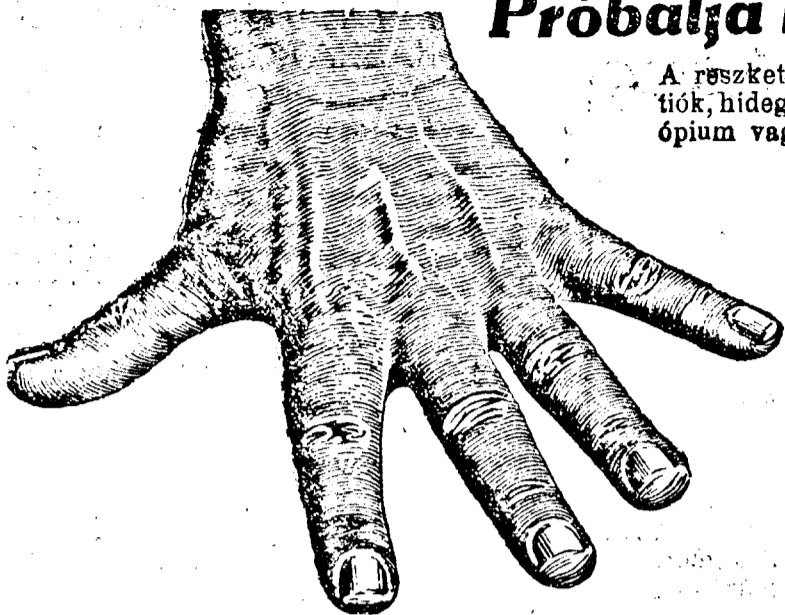
Mindenekelőtt a klub működési engedélyét kéri. Vörös dossziét hoznak. Az engedély rendben van. A minisztérium állította ki.

A főügyész ezután a játék menete iránt érdeklődik. Nyert-e vagy veszített az utóbbi időben Mayrovits I. Valér? Azután kihallgatja Schwartz Dezsőt, aki utóljára beszélt vele.

(Tudósításunk folytatása a 9-ik oldalon.)

Ez a kéz nem reszket!

Próbálja ki saját kezét!

A reszketés okai különfélék lehetnek emótiók, hideg, alkoholos mérgezések, tea, kávé, ópium vagy fémsókból (arsen, ólom, stb.) származó mérgezések; gerincvelő, agyhártya vagy agymegbetegedések; histeria, fertőző betegségek stb. Az ideges emberek különösen hajlamosak a reszketésre. A kezelés igyekezni fog megszüntetni az intoxikáció okait és azután pszichoterapiát alkalmazni. Feltétlenül alkalmazni kell azonban az URODONAL kurát, a máj kitisztítására, amely képtelenné vált a táplálkozás végtermékeinek a feldolgozására s amelyek ennélfogva felgyűlnek és vérkeringési zavarokat idéznek elő. Tudvalevő, hogy amájszervezetleg terjedelmesebb mirigye és így annak tökéletes működése alapvető fontossággal bír az egész szervezet fenntartása szempontjából.

URODONAL

méregteleníti a szervezetet és deszkongestionálja a májat. Gyógyszertárakban és drogeriákban.

Dr. Gerdan, a bordeaux-i orvosi fakultás egyik tanára, egy mesterien megírt értekezésben többek között kijelenti:

„Valahányszor a májnak megbetegedése áll szemben, bármilyen természetű legyen az a megbetegedés, egyetlen orvos sem hanyagolhatja el a máj kitisztításnak a problémáját. Ilyenkor elengedhetetlen, hogy a beteg máját alaposan kimosassák, megszabadítsák a táplálkozás mindazon végtermékeitől, amelyek a hiányos elégségs következtében benne lerakódtak. Ecéből mi biztosítani tudjuk a máj kitisztítást és deszkongestionálását az URODONAL alkalmazásával. Az a számtalan tanulmány, amely az utóbbi években az Urodonallal foglalkozott kimutatta már, hogy milyen sokat várhatunk ettől a kiváló szertől az alkoholos mérgezések, a köszvény, epekő, a beteges túlérzékenység, az ütőrelmeszesedés stb. kezelésében.”

Szücs László: „Ugy jöttem vissza, mint a hazatérő fiu...”

Mi történt tíz évvel ezelőtt a „Szép Heléna” aradi előadásán? — Aradi régi és új külföldi emlékeiről beszél a kitünő operaénekes

Szücs László, a „magyar Kiepura”, a rádió híres énekes az aradi Dácia kávéház egyik asztalánál meghatóan elevenítette fel tíz év előtti meleg színházi sikereit az Aradi Közlöny olvasói számára:

— Ezer emlék fűz ehhez a városhoz, melyben felejthetetlen boldog napokat töltöttem, — mondotta. — Nem lehet meghatódottság nélkül visszaidezni az 1925-ös színházi évadot: Tíz esztendő alatt sok viszontagság, kemény munka és sok őszinte siker után úgy jöttem ide vissza, mint a hazatérő fiu és a kedd esti koncertemen dalba akarom önteni a szívem minden háláját és szeretetét.

— Istenem — a „Nótás kapitány”... — mondja révedezve — „Orlov”, „Marica grófnő” a „Dolly” és pályám egyik felejthetetlen mozzanatának színhelye a Minorita templom, ahol életem legnagyobb sikerét értem el: kaptam egy feleséget...

Valóban Szücs László szép karriert futott be mióta az aradi színház színpadáról elkerült. Neve ma már európai viszonylatban is olyan fényes márkát jelent, melynek csengése nem marad el a dal többi nagy mesterei Josef Schmiéd és Tauber Richard mögött.

— Mi a sikerének titka? — kérdeztem Szücs Lászlót.

— Én azt vallom, hogy egyedül a tehetséggel párosult ökonomikus kitartó munka és szerzetesi lemondás vezet az érvényesüléshez. Nagyon sokat dolgoztam, tanultam az elmúlt esztendő alatt. Előbb dr. Székelyhídi Ferencnél, majd a legkiválóbb olasz mestereknél tanultam együtt Jan Kiepurával. Legragyogóbb sikerem egy bécsi előadáshoz fűződik, melyben Richard Tauber, Josef Schmiéd voltak a partnereim. Robert Stolz, Lehár Ferenc, Strauss és Reichenberg működtek közre. Szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy az osztrák kollégák elől Kálmán Imre: „Ördöglovasának” és „Cirkuszhercegnőjének” áriáival én vittem el a babért...

— Melyik volt a legemlékezetesebb aradi élménye?

Gondolkozik egy pillanatra, majd mosolyogva mondja:

— A „Szép Heléna” aradi előadásán történt tíz évvel ezelőtt. Fiatal színész voltam s a ruha-

táram, — mit tagadjam — nem volt éppen a legkomplettebb. Feleségem színés selyem revert varrt egyetlen szmokingomra. Rövid kis fehér nadrágot vettem fel a szerephez, de a begombolt szmoking teljesen eltakarta a nadrágot és így történt meg az a fatális dolog, hogy a színpadra lépésem pillanatában a közönség hangos nevetésben tört ki. Partnernőm, a boldogult Péchy Erzsébet sem bírta megállani nevetés nélkül s én szörnyű zavartan állottam a színpadon. Nem tudtam mi okozza az általános derűtséget?! Mikor előadás után kollégáim megmagyarázták, annyira a szívemre vettem a dolgot, hogy lemondtam a másnap előadást, az „Anna-bált”... Később azonban a véletlen „különös játéka, hogy budapesti első sikereimet éppen a Szép Helénában” arattam.

... Ma este tehát újra az aradi közönség előtt fogok állani és remélem, hogy ez az este, melynek műsorát olyan nagyon sok gonddal és szeretettel válogattam össze, életemnek újabb emlékezetes állomását fogja jelenteni.

Részegen a „csodák” faluja felé

Autobuszkatasztrófa érte a maglaviti „zarándokokat”

Halva utas közül kettő azonnal meghalt, tízenkettő súlyosan megsebesült, többen haldokolnak

MAGLAVITBÓL jelentik: Az új „csodajárási hely” közelében súlyos autószerencsétlenség történt. Egy autókamion, amely 60 zarándokot vitt hazafelé Maglavitból, felborult. A szerencsétlenség helyszínén két halott és 12 súlyos sebesült maradt. A sebesültek között, akiket kórházba szállítottak, sokan életveszélyes állapotban vannak.

Az autobusz-szerencsétlenség ügyében a csendőrség nagy erővel nyomoz. Két halot

Anghelescu Timisoarán

— Nyilatkozat a kisebbségekről —

Timisoaráról jelentik: Anghelescu közoktatás, ügyi miniszter a tanítók nagygyűlésére Timisoarara érkezett. Ez alkalommal az újságírók beszélgetést folytattak vele. Szó került a kisebbségi iskolákról is. Erről Anghelescu így nyilatkozott:

— Románia mindig a legliberálisabb ország volt és ma is az. Románia minden polgárának meghagyja a jogot, hogy a saját nyelvén fejlődjen és megőrizze hagyományait. Ezzel szemben azt követeli kisebbségeitől, hogy román érzelműek legyenek.

Végül még kijelentette a miniszter, hogy a timisoarai katolikus és szerb püspökség elleni sulyozására egy görög keleti püspökséget is szándékoznak alapítani Timisoarán.

Uj kimutatásokat

kell elkészíteni az aradi vállalatok alkalmazottairól

Az aradi Munkakamara felhívja az összes ipari vagy kereskedelmi vállalatok tulajdonosait, hogy legkésőbb október 15-ig két példányban elkészített kimutatást juttassanak el a kamarához ama alkalmazottairól, akiknek fizetése meghaladja a hater ezer lejt és akik nincsenek bebiztosítva a társadalombiztosító pénztárnál. Ugyancsak kimutatást kell készíteniük a közüzemek vezetőinek ama alkalmazottairól, akik nem esnek a köztisztviselői statutum intézkedése alá. A fenti kötelezettség a jogi személyiséggel bíró ipari vagy kereskedelmi szakmai szervezetek ama tisztviselőire is vonatkozik, akik szintén nem tagjai a társadalombiztosító pénztárnak. A táblázatokba csak a 21 éven felüli román állampolgárokat és állampolgárnőket kell bevenni.

Az ABC-sorrendben elkészített táblázatokban külön kell szerepelniük a tisztviselőknek és külön a munkásoknak. A táblázathat a következőket kell feltüntetni: 1. Név. 2. Születési év. 3. Lakhely és pontos cím. 4. Mióta lakik a kamara körzetében. 5. Állampolgárság. 6. Foglalkozás. A táblázatot a vállalatnál három napig ki kell függeszteni. A Munkakamara választói névjegyzékébe való beírás végett egyéni kérvények is beadhatók október 31-ig. A kérvényben a fentiekben kívül igazolni kell azt is, hogy a kérvényező hat hónapja a Munkakamara körzetében lakik, valamint azt is, hogy nem ítelték el büntetést és hogy nem követett el ismételt kihágást a munkástörvények ellen.

Bankok, kereskedők, iparosok figyelme!

Modern könyvkötézetemet kiegészíttem vonalozó intézettel.

Mindenmely fizetési könyvet és vonalozott nyomtatványt a legpontosabban és legutánozábban készítik. — Akta makulatura papirokat magas áron vesznek.

Davidovits könyvkötészet
Arad, Bul. Regina Maria 24. (Hermann udvar.)

.....

Péntek, tizenharmadika...

Összehívta a városvezetőség az „Aradért!”-akció első gyűlését

A városháza nagytermében ül össze pénteken délután öt órakor az értekezlet — Dr. Cotioiu Romulus interimárbizottsági elnök nyilatkozata —

Érdekes terv Arad-fürdőváros érdekében

Aradváros vezetője, dr. Cotioiu Romulus Interimár-bizottsági elnök intézkedésére a város közel száz meghívott bocsájtott ki az elmúlt nap folyamán Arad hivatali, közgazdasági és társadalmi vezetőihez, továbbá a sajtó képviselőinek címére. A városvezetőség meghívói az első értekezletre hívják össze Arad vezetőegységét, amelyet annak a városmentő akciónak kibontakozása érdekében kezdeményezett Vigyázó László városvezetőségi tag, amelyről praktikus koncepciójú vezércikkében az *Aradi Közlöny* vasárnapi számában megnyilatkozott: „Aradért!” Dr. Cotioiu Romulus az „Aradért!”-akció első értekezletét szeptember hó 13-ára, pénteken délután hét órára hívta össze a városháza nagy közgyűlési termébe és ezen az oly sokra hivatott értekezleten fogják leszögezni mindazokat a gyakorlati elveket, amelyek szemelött tartása mellett Aradnak megillető helyet lehet biztosítani úgy gazdasági, mint kulturális szempontból az ország városainak sorában.

Az *Aradi Közlöny* mindazokat a problémákat, amelyek városfejlesztési szempontokból az „Aradért!”-akció vezetőit foglalkoztatni fogják, — mint ismeretes — gazdag eredményű, nyilvános ankét formájában állította össze

felelő koncepciójú furási eljárás azonban rendkívül költséges és éppen ezért alapos megfontolást igényel, ha majd rákerülhet a sor.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa egyébként kérdést intézett dr. Cotioiu Romulus interimár-bizottsági elnökhöz a péntek délutáni első értekezlet ügyében, Cotioiu dr. a következő felvilágosításokat adta meg az *Aradi Közlöny* olvasói számára:

— Az „Aradért!”-akció első értekezletére a város közintézményeinek, gazdasági és kereskedelmi intézményeinek és egyesületeinek vezetőit hívtuk össze annak a két bizottságnak, valamint a napisajtó vezetőinek tagjain kívül, akiket egyébként a városvezetőség már előbb is két bizottságba kért fel. Meghívtuk továbbá a város valamennyi volt polgármesterét és interimár-bizottsági elnökét is, hogy gyakorlati szempontokból is értékes támogatásukat kikérjük. Remélem, hogy az „Aradért!”-akció valóban utmutató irányelveket és gyakorlati módokat jelöl ki számunkra a város életének megérdemelt fellendítése érdekében.

Értesüléseink szerint a pénteki értekezleten dr. Mihail Marcus képviselő, volt képviselőházi alelnök, az aradi liberális párttagozat elnöke fogja az elnöki teendőket ellátni.

Több mint film — felfedezés a

SEQUOIA,

melyet holnap mutat be az URANIA mozgó

sze s bocsájtotta ezton a jelenlegi városvezetőség, valamint az „Aradért!”-akció bizottságának rendelkezésére. Ankétunk lezárása után kaptuk meg Schillinger Imre aradi mérnök figyelemreméltó hozzászólását, amelyben külföldön szerzett (Magdeburg, Upsala, Göteborg, Wimbledon) tapasztalatai nyomán olyan új szempontokat vet fel Arad érvényesülése érdekében, amelyek sportszempontból lennének hivatalva előrelendíteni a város fejlődésének ügyét. Schillinger mérnök szerint Aradot uszósport-szempontokból a lehető legideálisabb városnak kell tekintenünk és véleménye szerint egy fedett, hideg-melegvízes versenyszűzódtt annál is inkább létre lehetne hozni, mivel — megfelelő mélységbe furva — könnyen meg lehetne kapni az erre szükséges meleg ártézi vizet.

Arad geológiailag átmeneti fekvése ettől függetlenül is sok másfajta (földgáz) megtelepésekkel bíztat, amelyek értékesíthetők volnának.

Elgondolásai szerint a Hajós Egylet csónakházától balraeső területeken kellene a furást megkezdni.

Schillinger Imre mérnök ötleteiről beszélgetést folytattunk Muresan Ioan városi főmérnökkel, aki a következőket mondotta:

— A városi Neptun-fürdő jelenlegi helye fekvésénél fogva sajnos a legkevésbé sem alkalmas a fejlődésre, hacsak emeleti formában nem erőszakolnánk, ami természetesen növelné a költségeket. Ezzel szemben a Mures és a Mos Ajun-uccák között elterülő muresparti szakaszon

igen szép strandot és uszodát építhetnénk ki, ha arra kerülné a sor, hogy Aradnak fürdőváros-jellegét hangsúlyozzuk ki.

Ugyanitt lehetne elhelyezni a fedett, hideg-melegvízes uszómedencét is. Mindenfajta, meg-

Vesztett tehén tejét árulta Perneavában egy bodrogi tejárus

Hodosbodrog megdöböntő szenzációja — Kik ittak Perneavában a fertőzött állat tejéből...? — A városi főállatorvos felhívása Perneava lakosságához

Megdöböntő esetet jelentett dr. Jung Ferenc pecicai járásorvos az aradvárosi állategészségügyi hivatalnak. A járásorvos jelentése szerint egy Marusca nevű hodosbodrogi tejárus Nincu hodosbodrogi gazda tehénének tejét hozta be Aradra eladás céljából. Miközben Marusca a tejet Arad-Perneava több, eddig még ismeretlen házánál értékesítette, Nincu tehénészetében az egyik tehénen veszettség tört ki. A szerencsétlen állat, amelyet nyilvánvalóan veszett kutya, vagy macska mart meg, még vasárnap kimult. A járásorvos azonnal megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a veszedelmes járvány terjedését a bodrogi tehénészetben meggátolja, de nyitott kérdés maradt továbbra is, hogy a veszett állat tejét Marusca kiknek adta el Arad-Perneaván, mivel

mindazoknak, akik a veszett állat tejéből ittak, haladéktalanul a clujfi Pasteur-intézetbe kellene utazniok, nehogy a veszett állat tejétől esetleg kapott fertőzés elhatalmasodhasson rájuk.

Dr. Jung járásorvos értesítésének vétele után Popovicu David városi főállatorvos azonnal kiadta a parancsot, hogy a városi állatorvosi hivatal közegei a lehetőség szerint haladéktalanul állapítsák meg, kiknek adta el Perneavában Marusca tejkereskedő a hodosbodrogi veszett tehén tejét. A városi főállatorvos egyben felkérte az aradi napisajtó kép-

Fejfájás?

miért kinlódik?

Szedjen egyszerűen Pyramidon tablettákat ez a régen bevált fájdalomcsillapító mindig jóbarátja

Német léggömbök

Csehszlovákia felett

Prágából jelentik: A repülőtér parancsnoksága reggel azt a hírt kapta, hogy Prága mellett Brzani közelében egy német gömb repül a cseh területek felett. Két katonai repülőgép azonnal felszállt és leszállásra kényszerítette a németországi léggömböt. Később még két léggömből érkezett jelentés, amely a milívesi katonai tábor felett repültek el. Később ezeket is leszállásra kényszerítették és a három léggömb legénységét őrzetbe vették.

CORSO CENTRAL

5 és 7 1/4 óra:or

Este 9 1/4 órakor

Csókos vasárnap

(Herz Ist Trumfi)

Jenny Jugo, Friedrich Benfer, Paul Hörbiger

SELECT

5, 7 1/2 és 9 1/4 óra:or

Kettős műsor! Utóljára!

Betyárbecsület

Premier cowboy-film. Főszerepben Randolph Scott

A kisorsolt vőlegény

Lew Ayres, Pat Paterson, Reginald Denny

URANIA

5, 7 1/4 és 9 1/4 órakor

Utóljára!

Tropusi szerelem

Paul Muni

Bette Davis

Jön: ANNY ONDRA kitűnő vígjátéka:

Magaviseletből elégtelen

HIREK

Leintették a demagógiát a targumuresi ügyvédkongresszuson

Targu-Mures (Az Aradi Közlöny tudósítójától): Vasárnap délelőtt nyílt meg az országos ügyvédgyűlés dr. Pop Valer igazságügyi miniszter jelenlétében. Ezt megelőzően a demokratikus ügyvédek csoportja Radu Olteanu dékán vezetésével külön gyűlést tartott, hogy felkészüljenek a gyűlésen felszínre jutó, egyes túlzó áramlatokkal szemben. Az ügyvédgyűlésen csakugyan több adminisztratív kérdés letárgyalása után Pogonat a iasi-i ügyvédi kamarai dékán „A nemzeti jelleg megőrzése” címen túlzó izgatós beszédet tartott, amelynek keretében

hamis statisztikai adatokkal azt bizonygatta, hogy egyes városokban a zsidó és kisebbségi ügyvédek vannak többségben.

Ezután dicsőítette a hitlerista rezsimet és végül a numerus clausus, illetve numerus valachicus bevezetését kérte.

A demokratikus ügyvédek részéről Radu Olteanu és Maurer János akarták megadni a feleletet. Perieteanu elnök azonban nem adta meg nekik a szót, azzal az indokolással, hogy rendkívüli programpontra nem engedhető meg a vita. Egyben, hogy a kérdés megvitatható legyen, felkérte az egyes kamarák dékánjait, hogy

a megfelelő nemzetiségi statisztikát nyújtsák be az Országos Ügyvédszövetséghez, hogy a jövő évi ügyvédgyűlés a problémát letegye.

Délután a demokrata ügyvédek csoportja újabb gyűlést tartott, amelyen erőteljes hangú határozati javaslatot fogadtak el. Ebben kérik az ügyvédeljöltek korlátlan felvételét, a perrendtartás demokratizálását, a börtönökben lévő politikai foglyok ellátása ügyében ankétet. Végül a határozati javaslat erőteljesen állást foglal a különböző felszínre került reakciós áramlatok, a numerus valachicus és numerus clausussal szemben. Ezen azt javasolják, hogy az ügyvédgyűlés tegyen lépéseket a cenzúra eltörlésének érdekében. A gyűlés két napig tart, a kongresszus résztvevői ezután kirándulnak Sovatara.

— **MELEG NAPPAKOK, HIDEG ÉJSZAKÁK.** Derült és csendesebb idő, a nappali hőmérséklet emelkedése várható. Az alacsonyabb fekvésű helyeken a talajmenti hőmérséklet esetleg a fagypontra is elérheti. Keleten valószínűleg záporosod.

— **ZÜRICH ZÁRLAT:** Páris 20.27 és egy-negyed, London 15.16, Newyork 307 és ötnyolcad, Milánó 25.07 és fél, Amszterdam 207.87 és fél, Berlin 123.05, Prága 12.72, Varsó 57.90, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.50.

— **A spanyol trónörökös a Banatban.** Bucurestiből jelentik: Alfonso spanyol trónörökös, a ki néhány nap előtt érkezett az országba, a tinctorintalmegyei Banlocra utazott Elisabeta görög exkirályné birtokára. Innen a Retesatba utazik, a hol zergevadászatot vesz részt.

— **Nis közelében volt palotája Nagy Constantin görög császárnak?** Belgrádból jelentik: Nis közelében Vulici neves archeologus megtalálta Nagy Constantin görög-római császár palotájának romjait.

— **Földrengés Szmírna környékén.** Istambullból jelentik: Szmírna környékén tegnap este négy erőteljes földrengést észleltek. A lakosság rémülten menekült házaiból a szabadba. Anyagi kárt és emberáldozatot nem követelt a földrengés.

— **A lengyel képviselőválasztások első eredményei** Varsóból jelentik: A vasárnapi képviselőválasztásokkal kapcsolatban eddig a következő eredmények váltak ismeretessé: A 104 kerületből összesen 75 kerületben a szavazatok összeszámolását elvégezték. Slavak miniszterelnököt és a kormány több tagját megválasztották. A hivatalos kormányparti sajtó a megválasztottak névsorát nem közli, hanem csak a jelöltekét. Az „Express Poranny” szerint most több szavazatot adtak le, mint 1930-ban.

— **Meghalt a híres sashalmi delejes asszony.** Budapestről jelentik: Wunderlich Béláné, az európai hírű sashalmi delejesasszony tudományos munkásságában meghalt. Szerdán temetik.

— **Általánosan ismert fiatal uriaszony esett át sulyos műtéten a napokban.** Ursu Ioan dr. volt aradi polgármester leánya. Noveanu Vasile dr. orvos felesége két hét előtt megbetegedett. Csak több, mint egy hetes betegeskedés után derült ki, hogy az uriaszonymnak vakbélgyulladás van. Noveanunét ekkor beállították a közpórház sebészeti osztályára, ahol dr. Moldovan Ioan igazgató főorvos vakbélműtétet hajtott végre rajta. A műtét sikerült és a fiatal uriaszony ma már a javulás útján van.

— **Olasz autókarambolja Magyarországon.** Budapestről jelentik: Hétfőn délután a budakeszi úton sulyos szerencsétlenség történt. A budapesti, zsámbéki autóbussza becsaladt egy olaszországi gépkocsira. A személyautóban ülő Ermoli Constanzo 56 éves és Ambrozetti Carlo 55 éves varezei kereskedők sulyosan megsebesültek. A velük levő Szilvai Gyula idegenvezető könnyebb sérüléseket szenvedett. A két sulyosan sérült kereskedőt a Fásor-szanaszatóriumra szállították. Az autót Chiaralli Vittorio soffőr vezette, akit előállították a budapesti főkapitányságra. A soffőr elmondta, hogy a szerencsétlenséget az okozta, hogy neki szokatlan volt, hogy Magyarországon az utat baloldalon kell hajtani és ezért tévedésből a jobboldalon hajtott. Így történt, hogy a vele szemben jövő autóbussza belehajtott.

Japanba visznek egy francia

textilgyárat

Párisból jelentik: Egy itteni lap hírt ad róla, hogy Caudry észak-franciaországi városban, amely fejlett textiliparról nevezetes, egy nagy textilgyár épületét és egész berendezését megvásárolták a japánok. Az üzem a rossz gazdasági viszonyok miatt már régóta szünetelt, munkásait elbocsátotta és a kapuk be voltak zárva. Legutóbb leszerelték a gépeket és a szövéskéket, hogy mindent elszállítsanak. Csak utólag tudódott ki, hogy a berendezést japánok vásárolták meg.

— **Házasság.** Halmos Böske és Haász Ernő folyó hó 10-én kedden, déli 12 órakor a neolog templomban tartják esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

Özv. Dr. Werner Sándorné

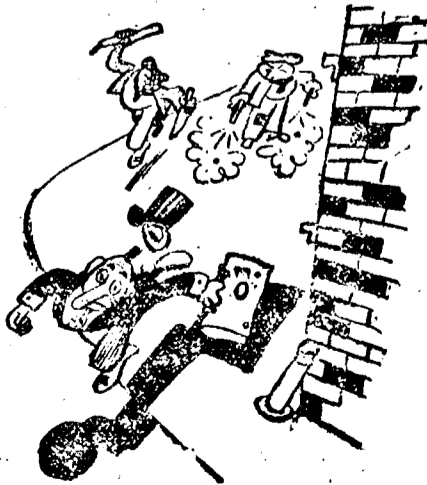
MODE-SALON

ARAD, 4886
Strada Alexandri 11 szám.

— **Megalakult a zsidó Diákszövetség aradi csoportja.** A Bucurestiben székelő Országos Zsidó Diákszövetség (A. G. S. E.) aradi csoportja megalakult. Az alakuló közgyűlésen elhatározták, hogy azokra a nehézségekre való tekintettel, a melyekkel a diákság küzd, a diákok igyekeznék az aradi zsidósággal kimélyíteni kapcsolataikat és fokozottabban szervezik meg a szegénysorsú diákok segélyezését. Ezenkívül az egyesület céljait tüzte ki a zsidó diákság kulturális fejlesztését.

— **Dr. Reich Béla sebészorvos rendelését** újból megkezdte, Str. Cloșca 10. szám alatt.

A paciifista kalandja

DIPLOMATA (futás közben) ... Ajvé, hát kellett nekem pont a fegyverkezések ellen beszélnem ... 2.

— **Egy aradi kereskedő halála.** A város kereskedelmi életének egy általánosan ismert és közbecsülésnek örvendő alakja hunyt el vasárnap tragikus körülmények között. Czukor Albert, 74 éves aradi áruügynök vasárnap délután a Dácia kávéházban társalgott ismerőseivel, majd felállt az asztaltól, mert egy st.-anei és aradi kereskedőt pillantott meg. Ismerőseivel néhány szót váltott, azután bucsuzkodni kezdett azzal, hogy most hazamegy rádiót hallgatni. Ebben a pillanatban Czukor Albert hirtelen hátrahanyatlott és elvesztette eszméletét. A kávéházban tartzkodó dr. Keppich Jakab orvos azonnal odasietett, addigra azonban az idős kereskedőnek már alig volt pulzusa. Czukor Albertet a kihívott mentők beállították a közpórházba, amikor azonban a kórházi ágyra emelték, a közpórház orvosai már csak a halált állapíthatták meg. Czukor Albert halálát a megállapítások szerint agyvérömlés okozta. A haláleset az elhunyt kereskedő barátainak és ismerőseinek széles táborában nagy részvétet és megdöbbenést keltett. A tragikus körülmények között elhunyt Czukor Albertet Józsa leánya, fiai: Czukor József és Czukor Károly, londoni gyárigazgató, valamint unokája és kiterjedt rokonság gyászolja. Élete sokszor küzdelmes, de mindig becsülettel munkálkodással telt el és ezzel mindenki részéről a legteljesebb megbecsülést vívta ki. Halála veszteséget jelent a régi Arad kereskedői társadalmának.

— **Dr. Hersch idegorvos hazaérkezett.**

— **Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájon a feje és bőre tele legyen mindentel pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.** Közpórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József viz gyorsan, biztosan és igen enyhén hat s ezért kiválthat a gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegség használatát szívesen.

— **Szövetkezeti előadások Aradon** Vasárnap az aradi Hangya-szövetkezetek kötelekésébe tartozó szövetkezetek boltkezelői részére továbbképző tanfolyamot és üzletvezetői értekezletet tartottak Aradon. Az értekezleten az aradi Áruaklár körzetébe tartozó 26 falusi szövetkezet részéről közel 50 ügyvezető és üzletvezető is részt vett. Az egybegyűlték részére előadásokat tartottak: a Szövetkezeti Unió részéről Dózsa Albert, a Hangya-központ részéről Pálffy György igazgatók, valamint Fekete György, a „Szövetkezés” szerkesztője, dr. Schannen Béla ügyvéd, Peties Bálint aradi raktárfőnök, Vadász László, a Szövetkezeti Unió ellenőre, Horváth József hitelszövetkezeti ellenőr. A magas nívón mozgó előadásokat és jogi tanácsokat vita követte, amelyen az általános tennivalókat szögezték le. Délben a vendégek az Iparos Otthonban közömben vettek részt, majd pedig meglátogatták a Hangya-borpiacszövetet. A jósikerkült értekezlet bizonyítéka annak, hogy a Hangya-fogyasztási szövetkezetek nemcsak hivatásuk, magaslátán állanak, de a szövetkezeti nevelést is felkarolják.

— **Irene Anhaltzer külföldi utjáról** hazaérkezett és divatszalonjában (Str. Vasile Goldis 1. szám) legutóbb párisi modellek után a munkát ismét megkezdte.

— **Dr. Krausz Szidonia elköltözött** Str. 29. Decemvrie 7. Tanonciskolával szemben. 5066

— **Felkeresik Aradot a nemzetközi vendéglőkongresszus résztvevői.** Szeptember 15 folyamán nemzetközi kávé és vendéglőkongresszus színhely lesz Bucuresti. Tekintettel arra, hogy ebből az alkalomból számos idegen érkezik az országba, a nemrégiben létesített nemzeti turisztikai hivatal elhatározta, hogy a vendégeknek bemutatja az ország szépségeit és ezért utó-programmot állított össze, amelybe bevette Aradot is. A nemzeti turisztikai hivatal erről már értesítette is a megyei prefekturát, amely viszont átiratot intézett Aradváros vezetőségéhez azzal a kéréssel, hogy a nemzetközi kongresszus alkalmából Aradra érkező külföldi vendégeket méltó programmal fogadják.

— **Szeptember 5-től olcsó nyaralási lehetőség** Lipva gyógyfürdőn: Napi 97 lejért teljes penzió, szénsavas fürdő, szoba és étkezés. Az oradeal katonazenekar 15-ig játszik. Szezon október 30-ig.

Trébits Lenke

női divatszalonja

készíti a legdivatosabb és legelegánsabb női toaletteket **eredeti párisi divat-modellrajzok** után. Szeptember 15-től szabásati és varrótanfolyamot kezdtek, melyre jelentkezőket már elfogadok. **Arad, Bulv. Regina Maria 21.**

— Aradi urileány esküvője Bécsben. Az Aradi Közlöny olvasói ismerik Szibenliszt Resch Fernandát, az aradi Resch nyugalmazott ezredes fiatal és hájos leányának nevét, aki egy időben színes, érdekelő londoni cikkeket írt számunkra. Szibenliszt Resch Fernanda külföldi tanulmányai után egy ideig Aradon élt, majd újra Bécsbe ment ki, ahol kedvelt tagja lett a társaságnak. Bécsből kapjuk a hírt, hogy az aradi urileányt az elmúlt szombaton vezette oltár elé dr. Weisz Ferenc vegyész-mérnök, amely alkalomból úgy Bécsben, mint Aradról számosan halmozták el őszinte szerencsekívánataikkal a fiatal párt.

— Megkezdődött a harmadik évfolyamra behozatali engedélyek kiosztása. A külkereskedelmet szabályozó hivatal megkezdte az ausztriai, csehszlovákiai importra vonatkozó és a harmadik évfolyamra érvényes behozatali engedélyek kiadását. A többi országokból eszközrendő importra jogosító engedélyek szétosztása egylegére késik.

— Krausz Paulina temetése. Vasárnap délelőtt fél 11 órakor temették el B. Krausz Paulinát. Arad kereskedőtársadalmának régi kiemelkedő alakját, aki 44 esztendő alatt valóságos kulturmissziót teljesített és teljesen összeforrt ennek a városnak szellemi életével. A neológ temetőben néhány régi jóbarát állott megindult lélekkel mélyen megrendülve a koporsó körül. A fájdalomtól mélyen súított férfi súlyos betegsége miatt nem kísérhette el feleségét utolsó útjára.

— Vörös kimeneteli kocsmal verekedés Aradon. Fritz Simon és Dudás Mihály aradi lakosok vasárnap délután egyik aradi kocsmában üldöztek. Közben több ismeretlen ember beléjük költött, a veszekedésből verekedés lett, amelynek során bicska is kerül elő és egy Fritzet, mint Dudás megsebesítették. A rendőrség a kocsmai verekedés ügyében bevezette a vizsgálatot.

— Ternai Ernő pékmester halála. Aradváros iparostársadalmának karakterisztikus alakja halt meg vasárnap. Kilencenhárom éves korában hunyt el Ternai Ernő pékmester, a szakma doyenje, akinek halálát széleskörű rokonság gyászolja.

— U. Égthy Ghyssánál Bul. Maria 24. a beiratások megkezdődtek. Gyermektorna, fogyógimnasztika, esti tisztviselő kurzusok, Táncosportok, Pedagógusok és táncosok kiképzése. A tanítás 15-én kezdődik.

— Zsebtolvajlás az arad-oradeai vonaton. Moldovan Nicolae, diciosanmartini iskolaigazgató az Arad-Oradea közötti vonaton utazott Arad felé, amikor észrevette, hogy egyik utitársa benyul a kabátzsebébe és onnan kiemeli több ezer lej értékű óráját. A tettenért tolvaj az órát ugyan elhajtotta, azonban ez már nem segített rajta, mert a vonat személyzete őrizetbe vette és beérkezve Aradra, a rendőrségre kísérték. Itt megállapították, hogy Tót András, clujmegyei lakossal azonos, aki mint mondja, munkát keresni jött Aradra. A vasúti zsebtolvaj ellen megindították az eljárást.

$2 \times 2 = 4$

Szőrmét

Stár-nál végy!

MAIROVITZ IMRE

Str. Eminescu 14 sz.

Divat szűcsesség? 5100 Szőrmefestés!

Consum és Intesirea tag.

— Háborúság az aradi víztorony alatt. A Nicu Filipescu-uccai kereskedők azzal a kérelemmel fordultak Aradváros vezetőségéhez, hogy engedélyezze továbbra is a piacokra érkező falusi szerek ideiglenes táborozását a városi víztorony körül. Ezzel szemben a víztorony melletti kis térségen, köztisztasági szempontból tűrhetetlen állapotokat teremtenek. A városvezetés értesülésünk szerint nővidesen bizottságot küld ki a komolyt úgy helyszíni megvizsgálására.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak élelmiszer vizsgálatot:

ANGEL: Piața Catedral.

KESZTENBAUM: Str. Ghîba Birta.

OMESCU: Boulevard Regina Maria.

— A postatakarék nem fogadja el a CFR. követényeit. A postatakarék vezérigazgatósága körlevelet intézett mindazon adósaihoz, akik a fellevelet összegeket a nekik a CFR-től járó összegekkel garantálták. Ebben a körlevélben a postatakarék vezérigazgatósága közli, hogy nem ismeri el azt az egyezményt, amelyet adósai esetleg a CFR-től nekik járó összegekre vonatkozóan kötöttek. A CFR, új követényeit kiegészítésképpen nem fogadja el, ragaszkodik a készpénzfizetéshez.

— Botrány az Aradon működő cirkusz előtt. Aradon néhány nap óta a Stefan cel Mare-teren cirkusz működik. A cirkusz közelében tegnap délután súlyos incidens játszódott le, amelynek egyik szereplője maga a cirkusz igazgatója, Glück Lázár, Calea Radnei 8. szám alatti lakos, aki csokoládégyaréményekkel szerencsejátékkal foglalkozik, az elmúlt vasárnap asztalát a téren a cirkusz közelében állította fel. Ghita Dimitru cirkusz-igazgató tiltakozott az ellen, hogy a szerencsejátékos a cirkusz forgalmát használja fel a maga céljaira. Glück viszont arra hivatkozott, hogy engedélye van arra, hogy a város területén szerencsejátékkal foglalkozzon. A vita egyre kesőbbé vált, majd a cirkuszigazgató tetteleg inzultálta Glücköt és az asztalt is felborította. A verekedésnek a rendőrszem vetett véget. A szerencsejátékos a rendőrségen büntvádi feljelentést tett Ghita Dumitru cirkuszigazgató ellen.

Nudzizmus és „jogos kívánság”

William Searles gazdag newjersey-i gazdát beperelte egy nudista csoport, mert visszaelt szomszédai jogait. A kereset szerint Searles és 150 meghívott vendége egy teljesen napon át szemlélte a szomszédos nudistatelep életét. A nudisták különben azzal fenyegetőznek, hogy több méter magas fatat fognak emelni szomszédjuk kíváncsiságának kifizetésére. De Searles kijelentette, hogy ebben az esetben birtokán 20 méter magas tornyot fog építtetni és ilyen módon fogja „jogos kíváncsiságát kielégíteni”.

— A budapesti lakberendezési vásár sikere. Minden eddigi eredményt meghaladó sikerrel hétfőn este 7 órakor végleg bezárutak az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár kapui. A vásárt eddig közel 80 ezer ember látogatta. Az üzleti eredmény tekintetében is teljes meglepédestről számolnak be a kiállítók. Közel 3 millió pengőre teszik a történet eladások értékét. A Lakberendezési Vásárt ez évben igen sok külföldi látogatta. Romániából közel kétezer érdeklődő érkezett Budapestre. A Budapestre felutazó közönség szeptember 16-ig maradhat Magyarországon, mivel az 50 százalékos vasúti kedvezmény csak szeptember 16-ának 24. órájával jár le. A kedvezmény Magyarországon való utazásra is jogosít.

— Szeptember 14-én: „Tul a nagy Krivánon” — Szabó Gyula jutalomjátéka. Szabó Gyula, a színtársulat általánosan kedvelt énekes színésze szeptember 14-én, szombaton este tartja jutalomjátékát a Nyári Színházban, amely alkalommal Kálmán Imre egyik legszebb operetjé, az örökbecsű, csodálatosan szép „Tul a nagy Krivánon” kerül színpadra. Az operett női főszerepét R. Horváth Mici alakítja. Dálnoky Dudus, Felhő Ervin, Szendrey Misi, Jávör Alfréd, Kun Dezső, Faludi Béla, Kovács Jánosok majd a sikerhez. A zenei rész tökéletességét Csányi Mátvás kiváló karmagy és zenészerző biztosítja.

— Közel huszonegyezer ember vett részt a radnai bucsun. A kisasszony napi radnai bucsun ez esztendőben a szokottnál is nagyobb tömegek vettek részt. Az aradi egyházmegye kátholikuságán kívül Csehszlovákiából és Jugoszláviából is érkeztek bucsusok, akik impozáns tömegben egyházi zászlókkal, égő gyertyákkal indultak el a zarándok útra. A radnai templomban közel 25 ezer ember győnt és áldozott. Délután fél öt órakor érkezett meg dr. Pacha Ágoston megyéspüspök, akinek vezetése mellett megkezdődött a kálváriajárás, melynek befejeztével a püspök magasan szárnyaló beszédben méltatta a bucsu jelentőségét. Beszéde nagy hatást tett az egybegyűlt hívókra. Este körmenet volt, melyben 97 pap vett részt az ország minden részéből. Impozáns látványt nyújtott az egyházi jelvények alatt fevonuló hívek tömege. A bucsusok között nagyon sok béna és nyomorék vett részt, akik lelki ájtatosságba merülve a csodáért és gyógyulásért imádkoztak.

A gyógytudományok fejlődésével minden betegség gyógyítható lesz!

A világhírű bécsi iskola nagy újítója Skoda (1805—1881) elsöpörte a gyógytudományban felburjánzott spekulatív túltengéseket és új alapokra fektette az orvostudományt. Kopogtatással és hallgatózással a diagnosztika biztos útjait nyitotta meg. A Rokitsansky által megalapított kóronctani eljárások, valamint a beteg ágya mellettük megfigyelések, feltárták a betegségek tipikus lefolyásait. A Bucheim és Schmiedeberg által megalapított kísérleti gyógyszeratan biztos alapokra fektette a gyógyszerek hatástani ismereteit.

Ujabb időkben a chemia rohamos haladása gyógyanyagaink és szervezetünk megismerésében nagy hasznokra van és a sejtek életének kifürkészésével sok rejtett törvényszerűséget fedett fel előttünk.

Az itt felsorolt uttörőknek köszönhetjük az Amerikában nemrégiben H. Mollis amerikai Ivata Sivata és Hakamura japán tudósok által felfedezett azon gyógynövényt is, amelyből a világhírű „Gastro D” gyógyszer készül, mert a legnagyobb fiziológusok állatkísérletek segítségével megállapították, hogy ezen gyógynövény kivonata, azaz a „Gastro D” olyan kémiai energiával van felruházva, amely a gyógyterápiában felbecsülhetetlen értékkel bír. Érthető tehát, hogy a „Gastro D” nemcsak csillapítólag hat, hanem teljesen meggyógyítja azokat a makacs, idült (15—20 éves) gyomor, epe, vese és májbajokat is, amelyeket eddig semmilyen más gyógyszerrel meggyógyítani nem tudtak. Sőt az egész szervezetre olyan kedvező befolyással van, hogy megszünteti az ideges gyomor-bajokat, fejfájásokat, hányingert, szédülést stb.

A „Gastro D” 130 Lei utánvétellel kapható Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— A pancotalról, egyház folyó hó 15-én, vasárnap délután 2 órai kezdettel nagyszabású szüreti mulatságot rendez, melyre úgy Arad, mint a vidék nagyérdemű közönségét szeretettel meghívja.

— Botrány a futballpályán. Taffan Jenő, brasovi kazánkovács Aradra utazott, hogy a vasárnapi AMEFA—Soimi CFR-mérkőzések tanuja lehessen. A mérkőzés alatt botrányt provokált és több embert bántalmazott. Előállították a rendőrségre.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Értesítjük az összes CFR, volt ACSÉV. és MÁV. nyugdíjas tagjainkat, hogy a CFR, vezérigazgatóság fenálló rendelete értelmében a jelenleg általuk és családtagjaik által használt 75 százalékos kedvezményű, valamint szabadutazásra is jogosító CFR. államasuti arcképes igazolványok 1936. évi január 1-ével érvénytelenekké fognak válni, tehát ideje korán új arcképes igazolványokkal pótlandók. Mint-hogy pedig ezen arcképes igazolványok nagytömegben való kiállítása hosszabb időt igényel, felhívjuk az összes érdekelt tagjainkat, hogy az általunk kiállítandó egyéni kérvényekhez szükséges okmányok beszerzésére vonatkozólag sürgősen jelentkezzenek egyesületünk hivatalos helyiségében (Bul. Regina Maria No. 18.) és arcképes igazolványaikat is előegyzés céljából hozzák magukkal. Ez az eljárás az 50 százalékos CFR. utazási kedvezménnyel bíró állami nyugdíjasok arcképes igazolványait nem érinti. Végül felhívjuk özevgy Lupu Maria, özevgy Bodor Istvánné, özevgy Haidus: a Ferencné és özevgy Faragó Imréné, valamint mindazon CFR. nyugdíjasokat, akik II-od rész szabadjegyeiket az állomás útján rendelték meg sürgősen jelentkezzenek Arad állomás iktató hivatalában. Elnökség.

— Gyomor- és bélzavaroknál, hasrülregbéli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fel-fu-vódásnál, gyomorégésnél, hányingerrel egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat.

— Ne halassa el az alkalmat. Nem tudja azt, hogy minden betegség annál veszélyesebb, minél később kezdik el annak kezelését? Ne várojon addig, amíg az érelmeszesedés fenyegeti egészségét, mely kezdetben gyomor-bántalmakban, fül-fájásban és látási zavarokban nyilvánul. Az uccán való séta rosszul esik önnek, szédülést érez. nem tudja tökéletesen kipihenni magát. — Vigyázat! Itt van az ideje, hogy segítsen magán, gyógyulásának legbiztosabb eszköze az Urodonal.

Ma, kedden este 9 fél órakor a Nyári Színházban tartja

Szücs László

a rádió kedvence tenoristája

egyetlen ária és dalestélyót

Zongoránál: Csányi Mátvás karmagy. Operett és opera áriák, filmklágerek, román, magyar, olasz, német nyelven. — Olcsó helyárak.

Nappali pénztár téli színháznál 10-1, d. n. 4-2.

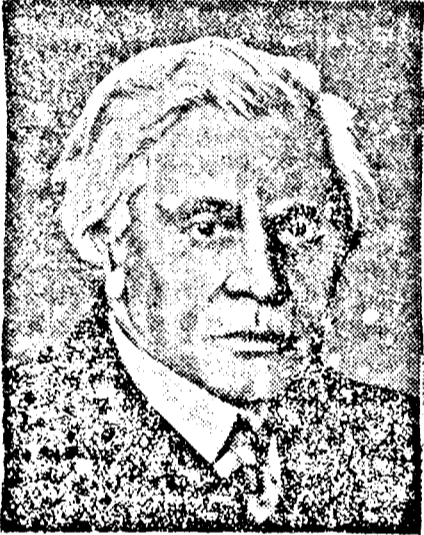
KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Japán gazdasági háboruja

Irtta: J. Paul-Boncour,
volt francia külügyminiszter

Gazdasági, pénzügyi és politikai bajaink anyyira lekötnek és elfoglalnak bennünket, hogy szinte nem is gondolunk arra, hogy Európa ma már nem az a boldog kontinens, mint amilyen valamikor volt és hogy már nem tekintheti fölényesen és lenézően a többi kontinensek ügyeit. Az abesszin konfliktus, amelynek kimenetele esetleg az összes európai országokra kihatással lehet, több körülményekre és szerénységre int. Ideje lenne, hogy tudomást vegyünk végre arról, hogy Európa bejolyása alól Keletázsia kivonta magát és hogy ezen az ősi földrészen olyan erők és események alakulnak ki, amelyekkel föltétlenül számolnunk kell. Már esztendőket óta megnyugvással gondolunk arra, hogy Nanking és Tokió között a fegyveres harc befejeződött, de elfeledkezünk arról, hogy a fegyveres harcot diplomáciai küzdelem követte. A japán diplomácia ugyanis közeledést keres Kínához és közös kultúrmutra, valamint közös jövőbeli célkitűzésekre hivatkozik.

Jellemző tünetnek kell tekintenünk, hogy a japán kormány a legutóbbi Szun-Jat-Szen-ünnepségen hivatalosan képviseltette magát. Ez annál

PAUL BONCOUR

csodálatosabb, mert hiszen Szun-Jat-Szen gondolkodásának, szellemének tudvalevőleg párisi gyökerei vannak. Japánnak azonban ma az a terve, hogy a legyőzött Kínát barátságosan maga mellé invitálja és a kínai birodalom ujjaszervezésében „segédkezel” nyújtson. Japán tanult az európaiaktól és ma már tudja, hogy a rokon-nemzetiségű államok megszervezésében való részvétel mindenkor gazdasági és politikai előnyökkel jár. Amit Poroszország a kis német államok számára jelentett, ami Piemont a kis olasz államok számára volt, az akar most lenni egészen nagy méretekben Japán az ázsiai államok számára. És még csak ki is sejtethetné, hogy milyen következményekkel járhat számunkra, ha Japán Kínával Ázsia meghódítására egyesül és közösen indulnak el a világg piacok megszerzését célzó küzdelembe? . . .

Mindez még természetesen a jövő zenéje. A végegyengülésben szenvedő európai államok vezetőiből azonban hiányzik a fantázia és ezért az ördögöt nem lehet elégszer a falra festeni. Európának még a mandzsuri konfliktus idején kellett volna közelebről foglalkoznia ezzel a kérdéssel. A Népszövetségnek kényszerítő eszközökkel arra kellett volna bírnia Kínát, hogy a japánoknak bizonyos engedelményeket tegyen, mert a japánok valóban nem férnek el szigetországukon, másrészt pedig Japánt arra kellett volna bírnia, hogy a kereskedelmi csereforgalmat ne tévessze össze a hódító hádjáráttal.

Ez azonban már a múlté és a történelemé. A sárga fajok új nemzeti öntudatra ébrednek. A modern Japán tagadhatatlanul ellentétekkel van tele, — viszont azt sem lehet tagadni, hogy az elmúlt esztendőben ez az állam mérföldes léptekkel haladt előre a nagyhatalom útján. A világ óriási átalakuláson megy keresztül és a jövő monumentális változásokat hoz magában. Ezeknek a változásoknak útját — vezessenek azok akár a messzi, távoli Keleten is — Európának saját jólfellegott, vitális érdekeinek megvédése miatt állandó és fokozott figyelemmel, kell kísérnie.

Antonescu pénzügyminiszter:

Több mint másfélmilliárd leiel emelkedtek az állam bevételei a múlt esztendő adataival szemben

Kedvezően alakul a költségvetés helyzete — A fogyasztási adók nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket

Antonescu pénzügyminiszter a sajtó munkacéarsai előtt részletes nyilatkozatában számolt be a Franciaországgal folyó külkereskedelmi tárgyalásokról, valamint a költségvetés helyzetéről. Ami a Franciaországgal folyó tárgyalásokat illeti, a pénzügyminiszter kijelentette, hogy azok kedvező mederben haladnak előre, *fizetési kötelezettségeinknek azonban csak akkor tudunk majd megfelelő módon eleget tenni, ha Franciaországba irányuló kivitelnket sikerül növelni.*

A költségvetés helyzetéről a pénzügyminiszter a következőket mondotta:

— 1935. augusztusában 1 milliárd 990 millió leiel volt a rendes költségvetés bevétele, a múlt esztendő augusztusának 1 milliárd 712 millió leielével szemben. *Igy tehát 278 millió leiel többlet mutatkozik.* Ehhez még hozzá kell adnunk a hadfelszerelési alap javára befolyt 160 millió leiel. Ez az illeték tudvalevőleg az elmúlt esztendőben nem létezett. Ezzel együttvéve tehát

az augusztus havi többlet-bevétel a múlt esztendő hasonló hónapjához viszonyítva 438 millió leiel.

— Az eddigi öt hónap eredményei alapján körülbelül képet alkothatunk magunknak arról, hogy milyen eredménnyel zárul majd az idei költségvetési év. Ha az eddigi bevételeket vesszük alapul, akkor a jövő év április elsejéig 20 milliárd 363 millió leiel lesz az állam bevétele. A költségve-

tés végösszege 20 milliárd 686 millió leiel, így tehát az előjelek szerint

323 millió leiel deficit mutatkozik.

Ezt a deficitet azonban könnyen fedezhetjük az által, hogy az anyagi kiadások tételénél tíz százalékot már előre lekötöttünk erre a célra. Nézetem szerint a költségvetési év deficitje még ennyi sem lesz, mert — mint minden évben — ebben az esztendőben is az őszi hónapokban remélhetőleg emelkednek a bevételek. Ami a hadfelszerelési alapot, valamint a fogyasztási adókat illeti, ezeknél a fejezeteknél a bevételek az előírásokon alul maradnak, de véleményem szerint ezen a téren is rövidesen emelkedés áll be.

— Végeredményben a jelenlegi költségvetési helyzet a következőkben foglalható össze: 1935. április 1-től 1935. augusztus 31-ig befolyt összesen 9 milliárd 894 millió leiel, a múlt esztendő hasonló időszakának 8 milliárd 86 millió leiel bevételeivel szemben. Így tehát

ebben az esztendőben bevételi többletünk 1 milliárd 808 millió leielre emelkedik.

A fenti öt hónap alatt kifizetésre került 9 milliárd 249 millió leiel, maradt tehát 659 millió 900 ezer leiel. Ki kell még fizetnünk 625 millió 400 ezer leiel. Így tehát ennek megtörténte után 20 millió 300 ezer leiel marad még az állam rendelkezésére. Amint a fenti számokból kitűnik, *anélkül, hogy optimisták lennénk, a költségvetés helyzetét kielégítőnek nevezhetjük*

Visszatér a bizalom, fellendül a hitelélet

A Banca Nationala új hitelpolitikájának kedvező eredményei — Az átszervezés után kilencszáz pénzügyintézet közül négyszáz életérős bank működik tovább

A belföldi pénzpiac különböző jelenségeiből határozottan megállapítható, hogy a konverziós törvény végrehajtása, valamint a kamatlábnak 6 százalékról 4 és fél százalékra való leszállítása *határozottan kedvezően hat hiteléletünk alakulására és egyrészt a betétek növekedésére, másrészt pedig hitelkiterjesztést vont maga után.* A bankoknak a konverziós törvény intézkedései alapján történt ujjaszervezése azt a következményt vonta maga után, hogy

az egészséges pénzügyintézetek megmaradtak, míg azok, amelyek nem voltak életképesek, likvidáltak.

A 115 bucaresti-i pénzügyintézet közül 8 nagybank nem élt azzal a joggal, hogy a konverziós veszteségeket hitelezőire hártsa át. Husz bank megegyezett hitelezőivel a követelések leszállítására vonatkozóan, míg nyolcvan pénzügyintézet likvidál. A vidéken 824 pénzügyintézet közül 29 volt abban a helyzetben, hogy száz százalékban eleget tegyen kötelezettségeinek. Százötvenöt megegyezett hitelezőivel, 73 fellebbezésével a különleges bizottsághoz fordult, 70 likvidál, 37 pedig kényszeregyezséget kér. Háromszázhatvan életképtelen pénzügyintézetnek el kell tűnnie. *Összesen kilencszázharminckilenc pénzügyintézet közül tehát megmaradt körülbelül 400, amelynek helyzetét a legfelsőbb banktanács is felülvizsgálta.*

A pénzpiac helyzetének javulása a postatakarék betéteinek növekedéséből is kiviláglik.

1934-ben a postatakarék betétei 703 millió leiel növekedést mutatnak

és 1934. december 31-ikén 2 milliárd 264 millió leiel érnek el 1933. december 31-ike 1 milliárd 561 millió összegével szemben. 1935-ben a növekedés hatványozottabb módon tapasztal-

ható. Ez év június 30-ikán ugyanis a postatakarék betétei már közel hárommilliárd leiel érnek el.

1934-ben a Banca Nationala 25 milliárd 458 millió leiel értékben eszközölt visszleszállítást. Ez az összeg 208.548 váltóra esik. A visszleszállítási hitelek tartományok szerint a következőképpen oszlanak meg:

Ó-királyság: 92.386 váltó, vagyis 44.30 százalék, összesen 18 milliárd 348 millió összegben, ami az összhitelek 72.05 százalékát teszi ki.

Ardeal: 77.881 váltó, 37.34 százalék, 5 milliárd 151 millió leiel, 20.24 százalék.

Basarabia: 30.121 váltó, 14.44 százalék, 819 millió leiel, 3.22 százalék.

Bucovina: 8160 váltó, 3.92 százalék 1 milliárd leiel, 4.47 százalék.

1935. január 1-től 1935. június 30-ig a visszleszállítások szakmák szerint a következőképpen oszlottak meg: *Kisipar* 31 millió, *nagyipar* 5 milliárd 376 millió, *mezőgazdák* 150 millió, *kereskedelem* 2 milliárd 235 millió, *különböző* 666 millió. Összesen tehát 8 milliárd 458 millió leiel. Az új hitelek folyósítása és a Banca Nationala váltótárcájának kiterjesztése hiteléletünk fellendülésének fontos lépését jelentti.

— Nistor munkügyi miniszter Oradeán is látogatást tett, ahol számos intézményt tekintett meg és meghallgatta az egyes intézmények vezetőinek kívánságait. Oradeai útjára a minisztert Vulpe Iosif, az aradi Munkakamara elnöke is elkísérte. A miniszter a látogatás alkalmával átadta Banca prefektusnak az aradi Munkakamara által felajánlott ötvenezer leiel, amelyet kezdő román iparosok támogatására fordítanak.

Dráma a kártyabarlangban: Mayrovits I. Valér öngyilkossága

— Tudósításunk folytatása a 3. oldalról —

A klub titkára még mindig az események hatása alatt áll, de nyugalmat erőltet magára és úgy mondja el az utolsó percek történetét.

Valaki közli, hogy megérkezett dr. Hoffmann Lajos, Mayrovits I. Valér jogtanácsosa. Ő a Lloyd-klubban értesült az eseményről. Gitta főügyész azonnal magához kéri és megkezdí az ügyvéd kihallgatását. Főképen Mayrovits anyagi ügyei iránt érdeklődik.

A jogtanácsos vallomása

— Ugy tudom, — mondja az ügyvéd, hogy a közeli napokra esedékessége volt a Banca Comerciala Romano-Italiánál. Ebben az ügyben néhány nappal ezelőtt a bank igazgatósága magához kéréte. Ami a gummi-bocsor-üzletet illette, ez az utóbbi időben már nem jövedelmezett úgy, mint régen. A két bucuresti egyesület más vállalkozókkal lépett összeköttetésbe és Mayrovits már csak vármolt árut hozhatott be, ami természetesen sokkal kevésbé fizetődött ki.

— Milyen jövedelemmel rendelkezett az elhunyt? — kérdi a főügyész.

— Olaszországban villája volt és Aradon háza. Az olaszországi villa évi tízezer lirát hozott. Ezt az összeget, amely körülbelül száz ezer leinek felelt meg, hat héttel ezelőtt kapta meg.

— Tehát ezzel játszott?

— Nem, ezt másra fordította. Aradi háza körülbelül öt-hatezer lei havi jövedelmet jelentett számára.

Az utolsó, meghiusult kölcsön

A kihallgatás során szóba került az is, hogy honnan fedezte Mayrovits I. Valér a kártyaveszteségeket. Hoffmann dr. ekkor elmondta, hogy néhány nappal ezelőtt

Mayrovits felkereste őt irodájában és arra kérte, hogy szerezzen számára ötvenezer lei kölcsönt. Ez azonban a jelenlegi körülmények között lehetetlen volt. Mayrovits ekkor eladta egy értékes gyűrűjét és pár családi ékszerét elzalogosította.

— Többször is mondtam neki — folytatta tanuvallomását dr. Hoffmann Lajos, — hogy hagyjon fel a játékkal, amely anyagilag, idegileg és egészségileg tönkreteszti. A válasza ez volt: „Vesztettem, most megyek a pénzem után. Vissza akarom szerezni a pénzemet!” Néhány nappal ezelőtt két vagon gummi érkezett külföldről a címére. Ezt ki kellett volna váltani. A szállítást a König és Lázár-cég eszközölte és közel hatvenezer lei értéket ehhez a céghez kellett volna befizetni. Nem lehetetlen, hogy Mayrovits vevőtől az ehhez szükséges pénzt már behajtotta, de a König és Lázár-céghez nem juttatta el. Ezt természetesen a vizsgálóknak kell kiderítenie.

Hoffmann dr. kihallgatása ezzel befejeződött. Ugy őt, mint dr. Habert, valamint Schwartz Dezsőt minden megegyeszer kihallgatják. A hatósági közegek még fölveszik a személyi adatait: *38 éves volt, egy tizenhárom éves gyermeke van. A ma esti tragédiából jegyzőkönyv, akta lesz.*

Maradt még egy súlyos kérdés: ki értesítse a történetekről a feleségét? Senki sem vállalkozik szívesen erre a kényes feladatra. Végül is Haber

dr. megy el Mayrovits lakására. Előzőleg azonban rendelőjébe megy, injekciót visz magával arra az esetre, ha Mayrovitsné elájulna. Röviddel ezután Hoffmann dr. is a Mayrovits-lakásra megy.

A klub ajtaja mellől elkerül a rendőr. A vendégek hazatérhetnek. Csak néhány pincér, valamint a játékvezetők maradnak ott. És a nagyteremben, a játékszál mellett a holttest, amelyet vérrel átitatott fehér kendő borít.

Éjszaka negyed kettő. A Duca-uccai ház első emeleti lakásában még ég a villany. Kapu nyílik.

Rövid nadrágos, intézeti egyenruhát és diák-sapkát viselő gyermek lép ki az üres, kihalt éjszakai uccára. Tartása merev. Határozott léptekkel indul el, mint akit huz, vonz valami.

Már lehagyta a házat, amikor asszony jelenik meg a kapuban — a szakácsné — és a gyermek után kiált:

— Ivánka! Ivánka! jöjjön vissza! Ne hagyja egyedül anyukát!

Ivánka elindul az éjszakába...

Ivánka azonban hátra sem néz. Semmit sem liall. Megy előre. Az asszony utána szalad. Átöli a vállát, de a gyermek — mintha észre sem venné — megy tovább. Ránehezedik az éjszaka. Ránehezedik ez a szörnyű tragédia. Nem tud ott-hon maradni. Amikor a kapuhoz ér, szétválik előtte az emberek fala, mögötte összesugnak: Ez a gyermeke.

Ivánka megy fel a lépcsőn, de az ajtó előtt utat állják. Barátságos szóval kéri. Ivánka megy fel a lépcsőn. Az ajtót akarja megegyeszer látni. A többi nem érdekli. Mást talán nem is lát. Nem érti, hogy mit suttognak körülötte. Gyermekeje nem érti a zöldsasztalt, a trente-sept-et, a brazilánát. Gyermeke még. A felnőttek dolgaihoz nem ért. Az ajtát keresi, az apát, aki szeptember 9-én éjszaka háromnegyed tizenkét órakor a trente-sept és a brazilána frontján, zsetoncörgés és kátyacsatogás hangjainak közepett — elesett.

Aradváros tilalmi rendelete a hazárdjáték-klubok látogatása ellen

Az aradi hazárdjáték-klubok elszaporodásával kapcsolatban, — amint az Aradi Közlöny legutóbbi számában megírtuk, — Aradváros vezetőségének nyílt ülésén figyelemreméltó felszólalások hangzottak el a hazárdjátékok veszedelmes, lélekrontó elharapódzása ellen. Dr. Cotioiu Romulus, a városvezetőség elnöke, markáns szavakkal ismertette a belügyminisztériumnak azt a körrendeletét, amely

kimondottan felszólítja az összes közhivatali vezető-egyénségeket, hogy a veszélyeztetett tisztviselői egzsztenciók védelmé érdekében energikusan lépjenek fel a hazárdjátékokat üző klubok és kártyabarlangok ellen.

A városvezetőség határozata alapján nétfőn készült el az első rendelet Aradon, amely nyíltan hadat üzen az aradi kártyabarlangoknak. A rendelet a következőképpen hangzik:

PRIMARIA MUNICIPIULUI ARAD
Polgármesteri iroda
No 153 — 1935.

HATÁROZAT.

Mi, Aradváros interimár-bizottsági elnöke és interimár-bizottsága, tekintettel a köztisztviselői törvény II. szakaszára, ugyane törvény végrehajtási utasítása második bekezdésének 15. szakaszára, továbbá a hazárdjátékokat szabályozó törvény 6. szakaszára, valamint e törvény végrehajtási utasításának 27. b) szakaszára,

ELHATÁROZZUK:

Szigoruan megtiltjuk Aradváros valamennyi köztisztviselőjének, hasonlóképpen az üzemi tisztviselőknél és alkalmazottaknál, hogy szerezességükben pénzért résztvegyenek, akár pénzt helyettesítő másfajta eszközzel a kaszinókban, egyletekben, vagy bármely más zárt klubokban.

Mindazok a tisztviselők, akikről megállapítás nyer, hogy megszegték a jelen rendelkezést, fejelemi bizottság elé kerülnek és a legszigorubb büntetésben részesülnek.

Dr. COTIOIU OLARIU
interimár-bizottsági elnök, vezértitkár.
Aradváros vezetőségének energikus intézkedése példát adó módon indítja meg a hasonló

A sok utazás székrekedést okozott

Ezen utazó szerint
Kruschen az egyetlen orvosság

Hogy „megálljon a lábán”

„Kereskedelmi utazó vagyok” — írja egy barátunk — „és kénytelen vagyok állandóan utazni, ami tapasztalatom szerint székrekedést okoz, ha nem veszek be hashajtót. Kruschen só az egyetlen szer, amely e célra megfelel, anélkül, hogy zavarna munkámban. Minden szombat este és vasárnap, amikor nincs dolgom, jó adag Kruschen sót szedek, ami azután kifejti hatását. Hétköznapon reggelenként első dolgom a kis adag szedése. Egész napon át „talpon” kell lennem és ez az egyetlen mód, amely lehetővé teszi. Más hashajtót is megpróbáltam és arra a tapasztalatra jutottam, hogy vagy megbizhatatlanok, vagy túlságosan drasztikus a hatásuk.” — V. L.

A beteségek fele, amelyekben az emberiség szenved, egyetlen okra vezethető vissza. Ez az ok a belső renyheség: annak a hiánya, hogy a szervezet nem óvjuk a mérgező rothadó anyagoktól. Auto-toxemia, vagy önmérgezés az elkerülhetetlen büntetés.

Kruschen só a természetadta szer a belső tisztaság fentartására. A Kruschen tartalmazta ható sósó belső szerveit enyhe, de rendszeres munkára ösztönzi. Belseje megtisztul azoktól a tisztátalanságoktól, amelyek felvegyülvé az egész szervezetet legyöngítik.

A Kruschen só több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszer-tárban és drogériában üvegenként 95 leiert kapható.

Kisgyermek, tanuló

nyelvtanítását és egyéb tantárgyakra való rendszeres előkészítését már 6 éves kortól kezdve a délelőtti vagy délutáni órákban végeztesse az

École A. B. C.-ben

Str. Eminescu 30., Et. I. (Palatul Orfotay)
Tanfolyamok szeptember hó 16-tól kezdve.
Igazgató: Prof. Victor Caba.

Szeptember 15-én Magyar népiünnepély a Városligetben!

SPORT KÖZLÖNY

A nagyszerűen játszó AMEFA csapatával szemben az oradeai CAO döntetlent harcolt ki

A Gloria súlyos vereséget szenvedett Bucurestiben — A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának meglepetése: az Unirea-Tricolor tönkreverte Cluj büszkeségét, az Universitatea együttesét

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának során a Gloria Bucurestiben súlyos vereséget szenvedett a Venustól. Aradon a nagyszerűen játszó AMEFA-val szemben a CAO döntetlent harcolt ki. Az Unirea-Tricolor Bucurestiben tönkreverte Cluj büszkeségét, a nagyhirű Universitatea csapatát. A Crisana—Juventus-mérkőzés eldöntetlen eredménnyel végződött Oradeán. A Ripensia Timisoarán nehezen győzte le a CFR-t. Clujon a Romania megszerezte mindkét pontot a Chinezul csapatától. A bajnokság állása a vasárnapi forduló után a következő:

1. Juventus	2	1	1	—	3	1	3
2. Unirea-Tricolor	1	1	—	—	6	0	2
3. Ripensia	1	1	—	—	1	0	2
4. Venus	1	1	—	—	6	1	2
5. Romania	2	1	—	1	4	4	2
6. Universitate	2	1	—	1	2	7	2
7. Crisana	1	—	1	—	1	1	1
8-9. AMEFA	1	—	1	—	2	2	1
8-9. CAO	1	—	1	—	2	2	1
10. Chinezul	1	—	—	1	2	4	—
11. Gloria	2	—	—	2	2	8	—
12. CFR	1	—	—	1	0	1	—

Beszámolónk a mérkőzésekről:

AMEFA—CAO 2:2 (2:1). Az aradi munkáscsapat formája felélel. A CAO ellen nagyszerűen játszott csapata, úgy hogy az oradeai együttesnek, az elmúlt évi bajnokság második helyezettjének örülnie kellett, hogy egy pontot tudtak szerezni a nagyon jó játszó AMEFA-tól. Az AMEFA csapatában Bugarin megbízhatóan jó formában látta el feladatát. A háttérdek közül Csajka volt a jobbik, de társa is kielégítően játszott. A fedezetsor legjobbja Szabó volt, mellette Szaniszló I. szintén nagyon jó teljesítményt nyújtott. Szurdi ezúttal gyengébb volt a szokottnál. Cucula feltartóztatlan volt. Magold a támadások előkészítésében nyújtott nagyon jó teljesítményt. Blaskovits nagyvonalúan irányított. Perneki a második féldőben feljavult. Tóth hasznosan játszott. A CAO csapatában a közvetlen védelem volt a legjobb csapatrész. A fedezetsorban Juhász, a csatársorban Bodola a legjobb. Az AMEFA széllel támogatva sokat támadott. A 7. percben Blaskovits átjátszotta a CAO védelmét, tiszta helyzetben éppen löni készült, amikor Sarkadi elgáncsolta. A megítélt 11-est Szabó nagy nyugalommal a balsarokba helyezte (1:0). A gól után az AMEFA támadás támadásra halmozott. Szabó váratlan lövését a 22. percben Dávid csak kornerra tudta meníteni. A sarokrugást Cucula pontosan ivelte és a beütő Perneki remek fejeléssel megszerezte a második gólt (2:0). A gól után szépitett a CAO az eredményen Bodola révén. A második féldőben az AMEFA nagyon sokat támadott, de ennek ellenére Spielmann a 39. percben súlyos védelmi hiba után kiegyenlített. Jó bíró volt Ceareanu (Bucuresti).

Unirea-Tricolor—Universitatea 6:0 (3:0). A szenzációsan játszó Unirea-Tricolor változással lehengerelte cluji ellenfelét. A győztes csapat góljait Bogdan (2), Schiller, Niculescu, Ionescu és Carjan szerezték.

Venus—Gloria 6:1 (2:0). A fővárosi csapat megérdemelten nyert, de a Gloria nem volt öt góllal rosszabb. Az aradi csapat csatársora nagyon sok támadást vezetett, de a befejezéssel adósak maradtak. A Venus góljait Sepi (3), Petea Valcoy (2) és Eissenbeisser lötték, míg

a Gloria részéről Dobra volt eredményes.

Crisana—Juventus 1:1 (1:1). Izgalmas küzdelem után a csapatok megosztózkodtak a pontokon. Nagy vezető gólját Stanciu kiegyenlítette.

Ripensia—CFR 1:0 (0:0). A Ripensia sokat támadott, de a CFR védelme nagyon jól működött. A győzelmet jelentő gólt a második féldőben Lakatos szerezte meg.

Romania—Chinezul 4:2 (1:0). Az otthonában játszó cluji csapat megérdemelt győzelmet aratott. Fried (2), Muntean és Lazar lötték a Romania góljait. A Chinezul részéről Bajusz volt eredményes.

Cégnyomásos tekerccspapíros

garantált Ia minőségben, minden méretben megrendelhető

CIRICI AUREL papírkereskedésben

Arad, Bulv. General Dragalina 12.
Te fon 5-51.

Az Intelegerea megőrizte vezető helyét az elsőosztályu bajnokságban

— Botrány az Unirea—Soimi-CFR RA-mérkőzésen — A papírformát igazolták —
A vasárnapi mérkőzések eredményei

Az aradkerületi első osztályu bajnokságban teljes forduló bonyolítottak le. Az Intelegerea megőrizte vezető helyét a bajnokságban. Az Unirea—Soimi mérkőzésen botrány volt, de a mérkőzést ennek ellenére „simán” befejezték. Az Intelegerea a Transylvaniát, az Unirea a Soimit, az SGA a Juventust, a CAA az USA-t győzték le, míg a Hakoah—Tricolor mérkőzés döntetlen eredménnyel végződött. Általában az eredmények a papírformát igazolták. A bajnokság állása a következő:

1. Intelegerea	3	3	—	—	12	2	6
2. CAA	2	1	1	—	5	2	3
3. SGA	1	1	—	—	5	1	2
4. Unirea	2	1	—	1	5	7	2
5. Hakoah	2	—	2	—	2	2	2
6. Tricolor	1	—	1	—	2	2	1
7. Soimi-CFR R. A.	2	—	1	1	5	6	1
8. Juventus	3	—	1	2	2	11	1
9. Olimpia-PTT	—	—	—	—	—	—	—
10. USA	1	—	—	1	1	3	—
11. Transylvania	1	—	—	1	0	2	—

Beszámolónk a mérkőzésekről:

SGA—Juventus 5:1 (2:0). Az SGA megérdemelten nyert, bár az első féldőben a Juventus nagyon sok támadást vezetett — eredménytelenül. A győztes csapat góljait Kovács (3) és Fritz (2) lötték, míg a Juventus ellen gólja Gombos érdeme. Bíró: Ipsilanti.

Unirea—Soimi-CFR R. A. 4:3 (1:2). Az első féldőben a Soimi vezetett. A szünet után a frontba kerülő Unirea kiegyenlített, sőt megérdemelt győzelmet is megszerezte. Batrant, a Soimi játékosát a bíró kiállította, amely után a kiállított játékos verekedést rendezett. Ennek a rendezőség vetett véget. A mérkőzést végigjátszották.

Hakoah—Tricolor 2:2 (2:1). Érdekes küz-

Szép sportbeli sikert hozott a CAA atletikai versenye

Gyenge érdeklődés mellett bonyolította le a CAA atletikai versenyt, amelyen az atlétagyuleten kívül az Astra versenyzői vettek részt. A verseny eredményei a következők:

100 m. síkfutás: 1. Sándor CAA 11.8 mp. 2. Grosz. 3. Havaletz.
200 m. síkfutás: 1. Kabáth CAA 24.7 mp. 2. Heim CAA. 3. Sándor CAA.
400 m. síkfutás: 1. Kabáth CAA 56.9. 2. Cretu Astra. 3. Papp CAA.
800 m.: Kabáth CAA 2.14. 2. Lásas Astra. 3. Papp CAA.
1500 m. síkfutás: 1. Kabáth CAA 4.45. 2. Miloi CAA. 3. Papp CAA.
3000 m. síkfutás: 1. Miloi CAA 11 p. 2. Lásas Astra. 3. Rätz CAA.
Gerelyvetés: 1. Havaletz CAA 48 m. 2. Lázár Astra 38 m. 3. Santiu Astra 36 m.
Diszkoszvetés: Mayer CAA 36 m. 2. Heim CAA 33 m. 3. Farsang CAA 32.50 m.
Súlydobás: 1. Farsang CAA 10 m. 2. Mayer CAA 9.70 m. 3. Lázár Astra 9.55 m.
Magasugrás: 1. Kabáth CAA 154 cm. 2. Borbély Astra 148 cm. 3. Slatiu Astra 148 cm.
Távugrás: 1. Kabáth CAA 5.70 m. 2. Heim CAA 5.33 m. 3. Lázár Astra 5.05 m.

O Szövetségi díjmérkőzések. Gloria—Sparta 7:0 (3:0). CAA—USA 5:1 (3:1). Tricolor—Hakoah 5:1 (2:0). Intelegerea—Transylvania 2:2 (2:1). Ifjúsági bajnokság: Banatul—Hakoah 2:2 (2:1).

O Somogyi Klári vereséget szenvedett a magyar tenniszbajnokságok során. Budapesten Somogyi Klári, az országos tenniszbajnoknő, a magyar tenniszbajnoki versenyen a német Hammernétől 6:4, 6:2 arányban vereséget szenvedett.

delmet vivott a két csapat. Az első gólt Gallov szerezte meg a Hakoah csapatának. Ezt Varga II. kiegyenlítette s ezzel beállította a végeredményt. Bíró: Kalmár.

Intelegerea—Transylvania 2:0 (1:0). A kapu előtt határozottabban játszó Intelegerea Farkas II. és Stahl gólaival megszerezte a győzelmet. Bíró: Fock.

CAA—USA 3:1 (1:0). Szép mérkőzést hozott a két csapat találkozása. Az első féldőben változatos játék után Neumann lövése a vezetőst jelentette. A szünet után Zsiga és Carabell révén a CAA már 3:0 arányban vezetett, amikor Reinhardt öngólja beállította a végeredményt. Bíró: Ipsilanti.

O Eredmények az ország minden részéről. B) ligaeredmények: Cluj: CAC—Tricolor 3:2 (2:1). Brasov: ACFR—Victoria 4:0 (2:0). Tg. Mures: IAR—Mures 2:1 (1:0). Baia-Mare: Phoenix—Victoria 4:0 (1:0). Braila: Dacia—Unirea 7:0 (2:0). Sarmare: Staruinta—Olimpia 2:1 (2:0). Constanta: Elpis—Tricolor 4:1 (1:0). Timisoara: RGMT—CAT 3:2 (1:1). A mérkőzést Macean aradi bíró kiválóan vezette le. Craiovan: Rovine-Grivita—ILSA 5:3 (2:1). Petrosani: Iul—Crai-Iovan 2:0 (1:0). Bajnoki mérkőzések: Timisoara: Jimboleana—Electrica 2:0 (1:0). Rapid—Freidorf 2:1 (2:0). Progresul—Fratelia 2:1 (1:1). CFR—Hazena 1:0 (0:0). Staruinta—Patria 3:1 (1:0). Resita: Olimpia-PTT—Muncitorii 1:1 (1:0).

O Külföldi eredmények. Pozsony: Bratislava—Ujpest 4:2 (0:2). Az első féldőben Vince és Kállay gólaival a magyar bajnok vezetett, de a második féldőben a Bratislava felülkerekedett. — Belgrád: Belgrád—Brünn 2:0 (1:0).

A Ferencváros nagy fölényben játszott, de csak egygólos győzelmet szerzett a Középeurópa-Kupa döntőjének első meccsén a Sparta csapatával szemben

Vasárnap délután Budapesten az Üllői-utj sporttelepen közel 40 ezer néző előtt játszotta le a Ferencváros a Középeurópai Kupa első döntő meccsét a prágai Sparta csapatával szemben. A mérkőzésen, bár a magyar csapat óriási fölényben volt, a Ferencváros csak egygólos győzelmet tudott aratni, így nem a legnagyobb nyugalommal tekinthet a prágai második döntőmeccs lejátszása elé.

A mérkőzés a széllal játszó Ferencváros rohamaival indult. Az első 10 percben a magyar csapat valóságos pergőtüz alatt tartotta a Sparta kapuját, de eredmény a nagyszertien működő csehszlovák védelem miatt nem adódott. A 10. percben jutott át a Sparta a félvonalon, amikor is Kalocsai elől Hádának kel-

lett mentenie. A 16. percben szép jobboldali támadás után a labda Toldi elé került, aki közelről a hálóba vágta. A sorozatos ferencvárosi támadásoknak a 27. percben újabb eredménye van, amikor is Táncos sarokrugása után Kiss védhetetlen gólt lőtt (2:0). Bár a Ferencváros nagy fölényben játszott, az eredmény a félidőig nem változott. Szünet után a Ferencvárosnak szél ellen már nem ment olyan jól a játék. A Sparta is nagyon sokat támadott. A 25. percben Móré hendse miatt büntető volt a Ferencváros ellen, ebből Brelne megszerezte a végeredményt jelentő gólt. A Ferencváros tehát 2:1 arányban győzött és egygólos előnnyel lép Prágában pályára a második döntő mérkőzésen.

Meglepetések a másodosztályu bajnokságban

Az aradkerületi másodosztályu bajnokságban vasárnap teljes forduló játszottak le a csapatok és a mérkőzések közül néhány vaszkos meglepetést hozott. Elsősorban annak számít a Slavia megsemmisítő győzelme a Vulturul felett, de meglepetés a Patria győzelme a Tyrával szemben, valamint a Sparta pontvesztése is. Az eredmények az alábbiak:

Astra—Fortuna 3:0 (0:0). Titanus—Concordia 3:0 (1:0). Patria—SC Lyra 2:0 (1:0). Banatul—Sparta 2:2 (2:0). Slavia—Vulturul 6:0 (0:0).

O Infratirea—CSE 3:1 (0:0). Lipovai tudósítónk jelenti: Vasárnap a CSE csapatát látta vendégül a lipovai együttes. Nagyon érdekes menetű játékkal kezd mind a két csapat, de a jobb rutinu helyi csapat nagy hajrá mellett tempót diktál, s ez megzavarja a vendégek védelmét: a 20. percben Breyer center kiszök-teti Ráczit, aki nagy kanyarral a kifutó kapust cselezve, begurítja az első gólt, majd váltakozó támadás, a 35. percben Ráczit beadott labdája kornerre ment, a sarokrugást Kézdi értékesíti, 2:0; a 40. percben nagy kavarodásból Breyer nehéz szögéből bombáz, 3:0; a vendégcsapat az első félidő utolsó perceiben rákapcsol és egy kavarodásból gól esik, 3:1. A második félidőben fel jön a vendégcsapat, de az eredmény marad. Bíró: Labasán, komolyan bíróskodott. Jók voltak: Breyer, Ráczit és Gáll.

Vasárnap három mérkőzést játszottak a magyar nemzeti bajnokságban

A magyar nemzeti bajnokság mérkőzése során vasárnap három meccset játszottak le. Beszámolunk a mérkőzésekről:

Kispest—Phöbus 3:3 (2:2). Izgalmas küzdelem után a mérkőzés eldöntetlen eredménnyel végződött.

Bocskai—Budafok 0:0. A még nemrégiben élcsapatnak számító Bocskai igen gyenge játék után csak nagy küzdelem árán tudott pontot szerezni.

Törekvés—Attila 3:1 (3:0). A miskolci csapat gyengén játszott és így a Törekvés megérdemelten győzött.

A bajnokság állása:

1. Uipest	3	3	—	—	14:3	6
2. Hungária	2	2	—	—	6:0	4
3. Szeged	2	2	—	—	4:1	4
4. Soroksár	3	2	—	1	9:8	4
5. Törekvés	3	2	—	1	8:8	4
6. Kispest	2	1	—	1	8:5	3
7. III. ker. FC	3	1	—	1	5:12	3
8. Ferencváros	2	1	—	1	12:6	2
9. SBTC	3	1	—	2	5:10	2
10. Budafok	3	—	2	1	4:11	2
11. Phöbus	3	—	1	2	7:10	1
12. Bocskai	3	—	1	2	4:6	1
13. Attila	1	—	—	1	1:3	—
14. Budai „11”	3	—	—	3	0:3	—

A svédek legyőzték a magyar atlétákat

Stockholmból jelenti: A svéd—magyar atlétikai verseny második napján 18 ezer néző előtt, kellemetlenül hideg, hűvös időben folytatták a küzdelmeket. A svéd csapat 94:68 pontarányban győzte le a magyar válogatott atléta csapatot. Eredmények a következők: 100 méteres síkfutás: 1. Strandberg svéd 10.9 mp. 2. Sir magyar 11 mp. Gereivvítés: 1. Aterwall svéd 6825 cm. A magyar Horvát 5875 cm.-es dobással ötödik lett. 800 méteres síkfutás: 1. Johanssen norvég 1.52.1 mp. A magyar Szabó harmadik, míg Temesvári 4-ik lett a versenyen. A 800 méteres síkfutást a norvég nyerte. Távolugrás: 1. Koltai magyar 722 cm. 400 méteres gátfutás 1. Kovács magyar 54.3 mp. Rudugrás: 1. Ljunberg 405 cm. A magyar Bácsalmási és Zsufka holtversenyben a negyedik helyen végeztek 380 cm.-es ugrással. 10-000 méteres síkfutás: 1. Kelen magyar 31 p. 25.8 mp. Svédstaféta: 1. Svédország. 2. Magyarország. 3. Norvégia. A magyar csapat 1 p. 55.8 mp.-es, magyar rekordot futott.

O Magyar győzelmek a brüsszeli európa-bajnoki birkózóversenyen. Brüsszelben vasárnap fejezték be az európa-bajnoki birkózóversenyeket és a magyarok a nemzetek díját nyerték. Eredmények: Légsúly: 1. Nizzola (olasz), pehelysúly: 1. K. Pihlajamacki finn, könnyűsúly: 1. Kárpáti magyar, kisközépsúly: 1. Andersson svéd, nagyközépsúly: 1. I. Johansson svéd, félnehézsúly: 1. Virág magyar, nehézsúly: 1. Hegglin svájci.

Figyelem!

"OLLA"

GUM..?

Nem minden preservatív. 1164

"OLLA"

ne fogadjon el "Olla" helyett silány utánzatokat.

KÖNYVEK

Liget Lajos: Sárga Istenek, sárga emberek" Ez a könyv messze klemelkedik a tudományos kutatóútakról írt beszámoló sorából. Egyik fejezete lenyűgözőbb, mint a másik. A sok mozaikszerű képből Ázsia lelke tevődik össze, amikor az utolsó lapot behajtuk, éreznünk kell, hogy ez a lélek hozzánk, magyarokhoz is tartozik valamilyen módon: a tudós szerző olyan bölcsőnek a romjaihoz vezet el bennünket, amelyhez a magyar léleknek is köze van. Külön élményt jelent a könyv pompás illusztrációi, a szerző helyszíni felvételeinek reprodukciói. A könyvet rendkívül izléses kiállításban a Magyar Könyvtárakot" részére az Egyetemi nyomda adta ki. Árja 330 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage nál: Cluj.

Kosztolányi Dezső: „Alakok". A Magyar Könyvtárakot Szövetségének sorozatában jelent meg Kosztolányinak ez az érdekes és változatos könyve, amelynek egy kiállítás, tartalma, alakja, valamint a benne levő számos kép (Molnár C. Pál kis remekművei) egészen eredeti. Az „Alakok" sorában felvonnak az élet legérdekesebb alakjainak hosszú sora és a sűrűséggel végződik be. Rendkívül érdekes és izléses könyv, szokatlannagy alakban, 66 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage nál: Cluj. Kérje a Könyvtárakot sorozatának teljes jegyzékét.

Móra Ferenc: „Georgikon". Móra Ferencet sem bemutatni, sem ajánlani nem kell a magyar könyv olvasónak. Az ő átfogó zsemleis lelke, ragyogó írásművészete, mély bölcsessége és magas erkölcsiése a magyar irodalom örökértékű, de amellet örökké melegsítő és mulattató klasszikusai sorába emelte. „Georgikon" című műve pompás, illatos virágcsokor, amelyben a magyar talajból fakadt és a magyar nap által érlelt legszép virágzsalak vannak együtt. Árja 49 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage nál: Cluj.

Gergelyfy Gábor: Margitszigeti kaland. Budapest kirobbanó sikert ért „Margitszigeti kaland" most jelent meg a könyvpiacon, mely alig 3 hónap alatt a második kiadást érte el. Az író egy rendkívül érdekes, való történet keretében egy közismert művész életre gényt írja meg, mely tele van érdekesobbnél-érdekesobb fordulatokkal és meglepetésekkel. Szereplői ma is élő személyek, a művész és egy Vág-völgyében élő társaságbeli uriaszony. Aki kézbe veszi, néhány igen kellemes órát szerez magának és le nem teszi kezéből, míg végéhez, a meglepetésszerűen frappánsul ható happy-endhez nem érkezik.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny"-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

telel

NYILTTÉR.

Elszomorodott szívvel jelentjük felejthetetlen drága jó Apánk,

Czukor Albert

elhunyatát. Egy igaz és munkás élet, egy egyenes gondolkozásu ember távozott el vele az élők sorából.

Temetése folyó hó 10-én délután 4 órakor lesz a zsidó temető halottsházából.

Czukor Károly és neje, Czukor Józsa, Czukor József és neje, gyermekei; Ibolyka unokája és nagyszámú rokonsága.

HAPAG 1935. évi

Őszi utazásai délre

Nagy Hapag keleti utazás
szept. 16. — okt. 9.
Őszi utazás az Atlanti ocean szigeteire
szept. 28. — okt. 14.
Őszi utazás a nyugati Közép-tengeren át
okt. 11—29.
a „Millwaukee" és „St. Louis" kitűnő motoros hajókkal.
Mérsékelt részvételi díjak.

Olcsó ünnepi utazások a Közép-tengerre és Afrikába a DEUTSCHE AFRIKA LINIEN hajóival.

Jelentkezések, információk és díjmentes prospektusok:

KÜNSTLER

Vizum- és Utazási Iroda

Arad, Bul. Reg. Maria 24. — Telefon 86.

Kizárták Ghibu Onisifor tanárt a piarista-rend elleni százmillió per tanuinak sorából

Clujról jelentik: Ghibu Onisifor cluj egyetemi tanárnak a piarista-rend elleni harcában külön fejezetet képez az, hogy feljelentette Biró Vencel dr. tartományi főnököt.

Ebben az ügyben a cluj járásbírósa most tartott tárgyalást. Ennek során tanuként kihallgatták Cimponeriu Virgil dr. timisoarai városi ügyészt is, aki kijelentette, hogy véle-

ménye szerint Biró Vencel dr. jogtalanul használja a tartományi főnöki címet.

Peris dr., a piarista-rend védője kifejtette, hogy azok a szerzetes rendek, amelyeknek negyvennél több tagjuk van, maguk választják meg a tartományi rendfőnököket, azonban azoknak a rendeknek a tartományfőnökét, amelyeknek létszáma nem éri el a negyve-

net, a Rómában székelő egyetemes rendfőnök nevezi ki.

Miután a piarista-rendnek itt nincs negyven tagja, Biró Vencel is az egyetemes rendfőnök nevezte ki. Az állam azonban még abban az esetben sem kaphatná meg a piarista-rend vagyonyát, hogyha a rend meg is szűnne. Az egyház jog szerint ugyanis abban az esetben, ha egy rend megszűnik, a vagyon nem az illető állam, hanem az egyetemes egyház tulajdonába megy át. Peris dr. azután arra kérte a bíróságot, hogy Ghibu Onisifort zárják ki a tanuk sorából.

A bíróság a kérelemnek helyt adott és Ghibu tanárt a tanuk sorából törölte.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további szó **10 szóért csupán 2 lei.** :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

H. D. W. Kicsi feleségem, minden eddigénél jobban szeretlek és vágyom utánad. Nagylásd megtelek, esőkolak. 5154

Megüsmernednek fiatal asszonykával vagy leánnyal, mivel he'enként néhány órat kellemesen eltölthetnék. Választ az idő és hely megjelöléssel „kellemes órák” jel géré az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalába kérek. 5161

„FIATALNAK” levele van „Holdsgár”-tól a fiókiadóba, kérem sürgősen átvenni. 5168

HÁZASSÁG.

18 EVES feltűnően szép hajadon 400 hold földbirtok és készpénzhozománnyal férjhezmenne. Fényképet azonnal küldök. Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája Timisoara, Bul. Reg. Maria 7. 4859

OKTATÁS.

MAGANTANULÓK külföldi vizsgákra is biztos sikerrel készülhetnek Steiner tanár intézetében Iosif Vulcan 4. 4776

Emma Cler, francia tanárnő lakását átthelyezte ugyanabba a házba, Str. Pop Cicio, bejárat udvarban, jobbra. Fogad beiratkozni 12—1.

Román—magyar gyorsírás, biztos módszerrel, jutányosan tanít diplomás gyorsíró. Cim a kiadóban.

AIKALMAZÁS.

Román érettségivel, urileány két leánya mellé de'utánra keresetetik. Cim a kiadóhivatalában.

Jeravalo, megbízható mindenest kere magányos úrnő szept. 15-re. Horváth's Bul. Regina Maria 17. 5142.

Bujac, Sega, Gai, Grădite, Micalaca, Pernava kútvarosokból, gazdálkodóknál elhelyezendő napi közszükségleti cikkhez agilis, románul is beszélő, óvadékképes úgynökök keresetnek. Jelentkezés: Str. Trioucul Axenti 8. 5163

Kitűnő szakácsnőt

keresek több éves elsőrendű bizonyítvánnyal.

Cim a kiadóban. 5038

MASAMQDNÖT önálló munkaerőt azon nalra keresek. Schön Anna, Bohus-palota. 5107

Kiszolgáló kisasszony, jó családból való, azonnalra telvéttetik. Königsorfer ukráczda. 5166

LAKÁS.

KERESÉK belvárosi uccai egyszobás fürdőszobás konyhás modern lakást magánosnak. Árjajánlatokat „Kiadóba” jellegre- 5160

KERESÉK bérbe egy 3—4 szobás magánházat október 1-re, amely alkalmas gazdálkodásra. Cim Str. Oituz No. 93. Crisan. 5051

2 SZOBÁS szuterin száraz lakás, olcsón, szeptember hó 15-kére kiadó. Colonel Paulian 4. 5086

Kétszobás, konyhás lakás, újonnan festve es diszkret bejáratu butorozott szoba, nagyon olcsón kiadó: Str. Pna Balasa 180. 5138

3 és 4 szobás lakás minden komforttal, központifutással október 1-re. esetleg november 1-re olgyösen kiadó. Piata Catedraliei No. 5. 5139

DISZKRET bejáratu főbérlet: garzon üres szobát esetleg mellékhelyiséggel a belvárosban keresek. Cimeket „Discret” jelgére a kiadóba kérek. 5164

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Bécsi keresztüros fekete rövid zongora eladó. Érdeklődni Hotel Central irodában.

Mielőtt bármintemű kefe, meszelő vagy esetáruat vásárolna, tekintse meg vételkötelezettség nélkül Várkonyi Gyula kefe, meszelő és esetüzem gyártmányait. Mélyen szállított árak. Piata Avram Iancu 11. Engros és de'ail.

Veszek, eladok, cserélek használt és új kerékpárt, varrógépet. 10 rossz rádió-ellemért adok 1 utat. Motorica. 5090

Eladó költözködés miatt egy új vaságy, rézsodrony-betéttel: és egy szép bronz lámpa, villanyra is felszerelve Megtekinthető d. e. 9—11-g. Nicu Filipescu 9., I. em. vizitorony mellett. 5120

Börgarnitúrák, ebédlők, hálósobák, Singer varrógépek, zongorák, konyhakredencek, otománok, íróasztalok, könyvszekrények, Wertheim cassák, jégsekények, csalárok, szőnyegek, gyermekágyak, disztárgyak, úkrós szekrényfestmények stb. stb. alkalmi áron eladok. Zalogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zalogház folyósítja. Meghosszabbításokat a lezártsobbban vállalunk: „COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4639

TEKINTSE meg okvetlen mindenki kizakatunkat

ARANYAT, ezüstöt, szőnyeget soha el nem ert magas árban veszünk. Haeználja ki a kedvező alkalmai. „Comisio” Dacia kávéház mellett. 3651

Autó Oakland csukott, 6 hengeres, kiváló karban, eladó. Fridrich Testv. Timisoara, IV. Str. Viitorului No. 1. 5016

Veszünk egy használt uccaöntöző kocsit vagy autót jó állapotban. Cim: Fürdőigazgatóság Tuznad, jud. Ciuc. 5107

Bánfi bor! Calea Radnai 37. Saját termésű zamatos hegyi borok házhoz szállítva. Bakator 12, Rizling 18 lei. 1932, évből való borok: Furmint 22, vörös 26, édes vörös úrmös 32 lei. Barack pálinka 70 lei. Megrendelhető: Apponyi Testvérek. Primáriával szemben. 5165

ÜZLETEK.

Amortisacios kölcsönök

földbirtokra 10—30 évre igen kedvező kamatláb mellett. Adóbonok vétele és eladása legjobb arfolyamon. Zalogházi kölcsönök közvetítése.

Spitz Sándor

bankbizományi irodája Arad, Strada Moise Nicoara 16., I. em. 5104

INGATLAN.

Eladó házak: Str. Doamna Balasa 142, Str. Margaretei 19, Str. V. Paguba 97. Grădite, Str. Negrutu 28. Grădite, Str. Remus 10, Calea Saguna 134. Bővebbet az Aradi Iparosok Hitelszövetkezeténél, Str. Bratianu 13. 5144

ELADO 40 vagy 80 kath. hold szántó-földbirtok országot menér., Arad mellett. Bővebbet Fraju Burza vaskereskedésben Aradon. 5143

ELLÁTÁS.

Uri családhoz gimnazista fiannak korsos kosztot lakással keresek. Grósz Márton Chisineu-Cris. 5145

TELJES ELLÁTAS! adnék gimnazista uriflunak, esetleg zongoraoktatással. Cim: I. Rosenzweig bórkereskedés Bul. Reg. Ferdinand 29. 5159

ORVOS CSALAD nagyobb uriflut vagy leányt, különszobában, a főúton jutányosan teljes ellátásban elváltat 1. hó. 15 re vagy okt. 1-re. Cim a kiadóban. 5155

KÜLÖNFÉLEK.

TUSNAD-FÜRDŐ igazgatósága árlejtés után bércadja 8 évre villamosművei. Értekezni Fürdőigazgatóság Tuznad, jud. Ciuc. 5138

NEOLOG templomban női ülés karzat első sor és férfi ülés jobbközép első sor bérbeadó Str. Closea 12. I. 8. 5169

TEPLOMÜLES bérbeadó (férfi női) Érdeklődc címét kérem a kiadóhivatalba. 5171

Szivaj, érelmeszedés, magas vérnyomás, reuma, vese és nőlyag, idegrendszer, női bajok, vérszegények és májbajosok használják ki

LIPOVA GYÓGYFÜRDŐ olcsó nyaralási akcióját,

megrongált egészségük gyógyítását. Napi 97 leiert kapnak teljes ellátást, széavas gyógyfürdőt és szobát. — Szezon október 30-ig.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás: —

KEDD, SZEPTEMBER 10.

Bucuresti. 13.05: Szórakoztató zene. 13.55: Szórakoztató zene. 2.25: Szórakoztató zene. 6.00: Gramofon 7.15: Gramofon. 8.20: Szími. keringők gramofonon 9.30: Közvetítés Budapestről. 10.50: Éttermi zene 11.25: Éttermi zene. 12.00—1.30: Román népdalok. — Budapest I. 7.45: Terna — Utána Hanglemez. 11.00: Hírek. 11.20: Kazinczy levelezésdájából. (Felolvasás.) 11.45: Kialakult a kalapdivat. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó 13.05: Ciányzene 2.30: Akom Lajos férfienekötöse. 3.40: Hírek. Glem szerárak. 5.10: Asszonyok tanácsadójá. 6: Országli Tivadar hegedül (zongorakísérettel.) Revere Gyula hárfázik. 8: Hanglemez. 9.20: A magyar rádió Európa hangversenyének ismertetése (magyar nyelven.) 9.20: A magyar rádió Európa hangversenyének ismertetése francia nyelven. 9.30: A magyar rádió Európa hangversenyé a Liszt év alkalmból. 10.35: Cigányzene 11.55: Jazzzenekar. — Budapest II. 7: A dolgozó nő. Perlyak Lajos előadása. 7.35:—8: Banda Ede cimbalmozik 8.45: A „Száz könyv” sorozatban Babits Mihály beszél Flaubertől 9.05:—9.40: Arany József énekel (zongorakísérettel) — Belgrád. 11: Rádiózenekar. 1: Gramofon. 2.15: Dalok. 5.20: Ariák. 9.30: Közvetítés Budapestről. 10.40: Dalok. 11.30: Rádiózenekar. — Berlin. 7.30: Szórakoztató zene. 9: Torna. 10.30: Asszonyoknak 1: Szórakoztató zene Lipséből. 3.15: Könnyű zene. 7.45: Dalok és zongoraszámok. 8.30: A nürnbergi mesterdalnokok. Wagner operája Nürnbergből. 11.30: Szerenádok. 11.45: Az operaközvetítés folytatása. — Pozsony. 1.15: Gramofon. 4: Praha 5.50: Magyar k. z. vetítés zongoraszámokkal 7.35: Jazz. 9.20: Grieg: Peer Gynt, részletek 11.30: Magyar hírek. 11.45: Gramofon. — Breslau. 6: Reggeli hangverseny 7: Torna 7.30: Szórakoztató zene Könből. 10: Bányászzenekar. 1: Déli hangverseny. 4.40: Harmonaszóó 6: Népzene. 8.30: A nürnbergi mesterdalnokok. Wagner operája Nürnbergből. — Heilsberg. 6: Reggeli hangverseny. 7.30: Könnyű zene 10: Iskolai rádió 1: Déli hangverseny. 4.40: Harmonikasóó 6. Népzene. mesék. 4.05: Gyermkeknek 5: Rádiózenekar. 7.45: Ifjúsági műsor — Milano 0.30: Rádióötös 2.05: Szórakoztató zene 6.05: Rádiózenekar 9.45: „Les petits brebis” Varney operettje. 12: Hírek. — Varsó. 7.50: Gramofon 1.30: Gramofon 4.30: Gramofon. 5.15: Iza Rolla énekel. 5.30: Anton Szafrank hegedül 6.15: Gramofon. 7: Táncczene. 7.45: Gramofon 9: Eduard Bänder énekel. 11.45: Gramofon. 12.05: Gramofon. — Bécs 2: Gramofon. 1: Rádiózenekar 2.10: Rádiózenekar. 3: Franek: hegedűszóóta a-dur (Thibaud. és Cortot-lemez) 4: Gramofon. 4.20: Gyermekkkórus 5.05: klasszikus házizene gramofonon. 6.30: gondokaszámok. 9.30: Európa hangverseny Budapestről. 10.35: Rádiózenekar. 11.10: Szórakoztató zene 12.05: Szórakoztató zene